

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferđinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőnycim: Közlöny. Arad. :: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Főfizetési árak évente 1080, félre 540, negyedévre 270, havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel több. :: Egyszeri szám 5 Lej. Vasárnap 6 Lej. :: (Bucurestiben 50 bani felár) Hirdetések tarifa szerint ::

XLV. évfolyam, 107. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szerda, 1930. május hó 14.

Egy nagy üzlet.

Grandiózus terv körvonalai bontakoznak ki most a bánáti tartomány életében. Egy német világcég ajánlatot tett a Bánát elektrifikálására. Az ajánlat szerint az A. E. G. égisze alatt működő ELGIBA hajlandó átvenni, illetve bérbevenni az aradi, temesvári, az arad-hegyaljai és általában a kormányzóság területén működő elektromos műveket és azokat egy milliárd lej investációval nyugati műtára kiépítve, hatalmassá fejleszteni. A német cég ajánlattétele olyan formában történt, ami kétségtelenné teszi, hogy az ELGIBA előzőleg már tárgyalta erről a kérdéstről a kormánnyal és ott biztató ígéretekkel kapott, sőt talán már elvben meg is állapodtak egy bánáti villamoscentrale létesítésében. A kormány gazdasági programja, amelynek egy jelentős pontját alkotja a külföldi tőkének az országba való edesgetése, nem zárja ki, hogy az ELGIBA ajánlata kedvező fogadtatásra talált Bucuresztiben. A nemzeti-parasztpárt, amikor kormányra került, hirtelen megváltoztatta az állam pénzügyi külpolitikáját és megcsinálta a stabilizációs köcsönt, amely a külföldi tőke előtt megnyitotta az országnak a liberálisoktól féltve őrzött kapuit. Ezekben a kapukon özönlöttek be a későbbi kölcsönök, majd besétált rajta Kreuger, a svéd gyufakirály, aki rátette a kezét a romániai gyufamonopoliumra. Ennél a példánál meg kell állnunk. A svéd gyufatröszt románii foglalkozásának már ismerjük az eredményét: kevesebb gyufát, drágább áron kapunk. Az ELGIBA most a villanverőt akarja monopolizálni a Bánátban. Vajon nem lesz-e hasonló eredménye a német egyedarsításnak?

Kétségkívül tetszetős és kecsegtető a német ajánlat. Egymilliárd lej investáció valóban képes csodákat művelni és a Bánát villamosítása talán galvanizáló hatással lenne az ország egész gazdasági életére. Lehet, hogy ez úgy lesz, ahogyan azt a világcég ajánlata lefesti. De az ilyen jelentős lépés várható következményeit minden szempontból a leg gondosabban kell megvizsgálni még akkor, amikor nem késő. A külföldi tőkének az országban való terjeszkedése mindig pluszt és mínuszt jelent egyszerre. A nyereség: a gazdasági stabilizáció jelenlétének igazolása és az a vérkeringési felzárkózás, amelyet az ország gazdasági erőinek egy más ország kapitalis érdekeihez való kapcsolódása jelent. A veszteség: a belföldi tőke terjeszkedési terrenumának kisebbedése és a belföldi vállalkozási kedv csökkenése.

Nem ismerjük az ELGIBA ajánlatának részleteit, nem tudjuk részletesen annak előnyeit, érdemien tehát nem szólhatunk a valóban grandiózus tervhez. Most csupán arra szorítkozhatunk, hogy ama meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy Bánát kormányzója minden bizomnyal tisztában van a német ajánlat jelentőségével, egyttal azonban jól látja azt az utat is, amelyen haladnia kell, hogy a tartomány népeinek érdekeit tartsa szem előtt. Mi bizunk abban, mert ismerjük Bocu Severt, aki közülünk került magas méltóságába, hogy az egész kérdést szokásához híven a közérdek szemszögéből itéli meg s kelőképen informálni fogja a kormányt és minden befolyásával azon lesz, hogy a villamos centrale esetleges létesítésével egyetlen megfővő vállalatot, az ország egyetlen polgárát se érje károsodás. Az állam érdekeinek megóvása ebben az esetben is a kormány dolga lesz, ő viseli érte a felelősséget, de hogy az egyes polgárok existenciájára, ennél a nagyarányu üzletnél ne szenvedjen, az egyenesen kötelessége a kormánynak és a kormány exponenseinek. Ezt joggal elvárjuk az ELGIBA esetében is.

Kész a paktum

állandó választmányban. — Aradvárosának két alpolgármestere lesz.

(Arad, május 13.) Két nap választ el bennünket a városi tanács alakuló ülésétől, de még a mai napig sem tisztázódtak teljesen a személyi kérdések. A magyar párt nevében dr. Parecz Béla és dr. Velcsov Géza ma ismét tárgyaltak dr. Marsieu Iustin vármegyei prefektussal, de ma sem állapodtak meg véglegesen. A magyar párt holnap délelőtt értekezletet tart és ezen fogják véglegesen megállapítani, hogy kit jelölnek az állandó választmányba és kit kíván a magyarság az alpolgármesteri állás betöltésére. Hivatalos adatok még nem állnak rendelkezésünkre, azonban a prefektura által, jól informált körökből tudjuk, hogy a pártok között már megtörtént a megegyezés, csupán a személyi kérdések eldöntése nincs még teljesen tisztázva.

Informátorunk szerint a nemzeti-parasztpárt, liberális-párt és a magyar párt tárgyalásai megegyezésre jutottak. A megegyezés értelmében az

állandó választmány négy tagja közül három nemzeti-parasztpárti, egy magyar párti. A polgármester feltétlenül dr. Lupa

Cornel lesz.

A három nemzetipárti tanács tag: dr. Botoc Elek, dr. Borneas Gyula és dr. Raicu Aurel. A magyar állandó tanács tag személyére vonatkozóan még nem történt döntés.

A városnak két alpolgármestere lesz. Az egyik a magyar párt jelöltje, a másik a liberális-párté.

a csütörtöki polgármester, alpolgármester és állandó választmány választásra. — A magyarok csak egy helyet kapnak az állandó választmányban. — Aradvárosának két alpolgármestere lesz.

A két alpolgármestert nem az állandó tanács tagok közül jelölik, hanem a tanács tagjai fogják megválasztani, de a közigazgatási törvény értelmében a két alpolgármester is tagja lesz az állandó választmánynak. A liberálisoknak két alpolgármester jelöltjük van. Az egyik dr. Vicas Gyula, a másik dr. Ursu János. Még abban az ügyben sem történt döntés, hogy a két jelölt közül kit fognak az alpolgármesteri székbe ültetni. Mind a két jelölt egyformán rokonszerves a liberálisok előtt és mindkettőt egyenlő arányban támogatják.

A magyar alpolgármester minden bizonynyal dr. Velcsov Géza lesz.

A magyar párt erre vonatkozólag még nem adott nyilatkozatot, azonban informátorunk szerint a fenti adatok befejezett tényeknek tekinthetők.

A mai napon rendelkezés érkezett Aradra a belügyminiszteriumtól, amely szerint a miniszter jóvá hagyta Chera János és Omescu Cornel jelölését a városi tanácsban. Chera Jánost a mezőgazdasági kamara jelölte, Omescu Cornel gyógyszerészt Vlad Sándor szenátor helyett az aradi kereskedelmi és iparkamara. Vlad Sándor ugyanis választás utján jutott a tanácsba, így az iparkamara visszavonta jelölését.

A hivatalos és teljes névsora a város vezetőségének valószínűleg a holnapi nap folyamán nyilvánosságra kerül.

Egy német vállalat bérbe akarja venni Arad és Temesvár villamos telepeit.

Az ELGIBA az egész Bánság elektrifikálását monopolizálni akarja. — Törvényhozás utján kívánják a tervet megvalósítani. — Bocu Sever kormányzó az idegen tőke terfoglalásának jelentőségéről.

(Temesvár, május 13.) A külföldi tőke bevonulási szándéka jelentkezik most egészen komoly formában Temesvárott. Már régebben foglalkoztatta a gazdasági és kereskedelmi szakköröket az a rendkívül nagy figyelmet érdemlő terv, hogy az Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft égisze alatt ELGIBA néven villamosítási vállalat alakult meg, amely a krassoszőrényi Ruszkabányán létesítendő villamosközpont utján az egész Bánságot kívánna ellátni. Az erre vonatkozó tárgyalások már hosszabb ideje húzódnak. Már a parlament is vitázott a terv felett, amelynek kivitele nemcsak a Bánságra vonatkozna, hanem az egész országra, mert a vállalatnak az is a szándéka, hogy az ország több, különböző pontján is villamosítási központot állítson fel és lassanként Romániát teljesen elektrifikálja. A vállalat figyelme azonban egyelőre a Bánságra koncentráldott és a tárgyalások leginkább az itt létesítendő központ körül forogtak, amelynek Aradra nézve is nagy fontossága van, mert a terv kivitelébe beleesik Arad és környékének villamosítása is.

Az ügy aktualitása most váratlan gyorsasággal ismét felszínre került. Bucuressti tartózkodása után ugyanis Temesvárra érkezett dr. Rühber, a Deutsche Elektrizitätswerke elnökigazgatója, aki dr. Schacht Hjalmarnek, a Német Birodalmi Bank volt elnökének társaságában időzött a fővárosban. A pénzügyet, amely az AEG-t és ennek kapcsán az ELGIBA-t is finanszírozza, elnöke dr. Nissel, az ELGIBA igazgatója kíséretében ma megje-

lent Temesvárott Bocu Sever bánági tartományi kormányzóval, akinek részletesen előadta a most már a szándék kiviteléig megérett tervet és kijelentette, hogy, amennyiben a centrálé működése elé semmi akadály nem gördül, a társaság egy héten belül egy milliárdos investációt eszközöl az új vállalkozásba, amely kiterjedne a resicai művek villanyellátására, sőt az aradi bányák széntermelésének átvételére is és ebből kifolyólag fokozott produktivitást ígér.

Az elnökigazgató leszögezte még, hogy rendkívül szükségesnek tartja a temesvári villanytelep kezelésének bérbevitelét is és erre vonatkozóan ajánlatot nyújt be a temesvári intermár-bizottsághoz, amelyben 60 esztendő bérleti szerződés megkötését javasolja a városnak. Az ajánlat benyújtása holnap délelőtt fog megtörténni és annak részletei, anyagi feltételei és a városnak a bérbeadásból származó előnyei még nem ismeretesek, de Temesvárott városi körökben már most bizonyos tiltakozással fogadják a tervet. A délutáni tárgyalások eredményeképpen dr. Miclosi a villanytelep igazgatója nyíltan állást foglalt a terv ellen, mert szerinte a nagy jövedelmet jelentő városi üzemet bérbeadni hatvan esztendőre nem szabad és a város villanyellátásának sorsát nem ajánlatos ilyen hosszú időre elvetni.

A társaság a lehető leghamarább el akarja intézni a villamosítás kérdését és az intermár-bizottságtól az ügy sürgős letárgyalását kéri. Amennyiben az átmeneti-bizottság nem érez elég felelősséget a fontos problémában

való határozataira, a társaság azt kívánja keresztülvinni, hogy ne várja be a város nagytanács megalakulását, hanem a bizottság közvetlenül terjessze föl a társaság ajánlatát az illetékes miniszteriumhoz.

Értesülésünk szerint a terv az, hogy a kormány törvényjavaslatot öhajt az ügyben a kamara elé terjeszteni, amely föltétlenül meg fogja szavazni a központ létesítését és ekkor a temesvári nagy tanács és egyáltalában Temesvár városa semmi ellenvetést nem tehet a villanytelepének bérbeadása ellen. Temesvár városa már most tiltakozását jelentette ki, hogy autonóm várost jogi felett a kormány törvényhozásilag rendelkezzen, azonban valószínűleg a tiltakozásnak sok eredménye nem lesz, mert a kormány az idegen tőke bevonulását a városi autonóm jogok figyelembevételével sokkal fontosabbnak tartja.

A temesvári tárgyalások lezajlása után a társaság vezetői Aradra is átjönnek, ahol szintén tárgyalásokat vezetnek az ittani villanygyár igazgatóságával, valamint az Arad-hegyaljai villamosági r. t.-al, amelynek valószínűleg szintén bérbevételi proposíciót tesznek.

Az ügyben temesvári munkatársunk beszélgetést folytatott Bocu Sever bánsági kormányzóval, aki kijelentette, hogy az ügy technikai részébe nem avatkozik bele, de figyelembe kell venni, hogy ez az első komoly lépés, amely az idegen tőke aktivitását jelenti az országban és ezt a szándékot támogatni kell. Nézete az, hogy a külföldi tőke bevonulása ehlyíti a nyomort és a munkanélküliség csökkentésének lehetőségétől a segédkezet elvonni nem szabad.

Mateescu igazgató nyilatkozata az ELGIBA terveiről.

Munkatársunk felkereste Mateescu Istvánt az aradi villanygyár igazgatóját, aki az ELGIBA nagyszabású tervéről s annak Araddal kapcsolatos részéről a következőket mondotta:

— Technikai igazgatója vagyok az aradi villanytelepnek, így nem tudhatom, hogy a bucuresti-i központnak mi a szándéka. Azt hiszem, hogy amennyiben az „ELGIBA” nagykonceptiója terve gyakorlati kivételre kerül és ajánlatot tesz vállalatoknak, hogy vásárolják tőlük az áramot, a központi igazgatóságnak nem lesz ellene kifogása. Amennyiben dr. Rühlber igazgató ilyen vonatkozásban is öhajtana tárgyalni velem, ebben az esetben is a döntés a bucuresti-i központot illeti meg.

— Az aradi villanytelen és villamos vasút

bérlete ügyében sem tudom, mi a központ véleménye. Ebben az ügyben kizárólag a központtal lehet érdemben tárgyalni. Fontosnak tartom megjegyezni, hogy az aradi Villamosági R. T.-nak még 17 évre szóló, az Arad-Podgoriának pedig 85 évre szóló szerződése van a várossal.

— A terv kivételőségéről egyebekben mint szakembernek, az a megjegyzésem, hogy a német tőke rossz üzletet csinálna, miután Ruszktól Aradig egy 200 kilométeres vonalat kellene elektrifikálni és az investíció bizony nem áll arányban a várható jövedelemmel. Arad például nem olyan nagy város, hogy ezt a nagy költséget a maga fogyasztásával amortizálja.

A kormány megkezdte a defenzívát La elkobzások. — A minisztertanács határozatai Bratlanu Vintila ellen.

(Bucuresti, május 13.) A liberálisok és a kormánypárt közötti ellentétek mindinkább élesebbé válnak, mert a liberálisok kormányellenes kampánya egyre erőteljesebb lesz. Most pedig elhatározó atakakra készülődhetnek, a melyre az a tény enged következtetni, hogy a liberálispart szervezeti vezetői a központtól származó utasítás alapján a hó folyamán összehívják a megyei szervezeteket és megvizsgálják a megyei kapacitásokat. A Lupta azt hiszi, hogy ez Bratlanu Vintila döntő kormányellenes támadását vezeti be.

Természetesen ezekkel a támadásokkal szemben a kormány sem marad tétlen. Tegnap a kormány tagjai minisztertanácsra gyűltek össze, amelyen a liberálisok meg-megújuló támadásait a legerélyesebb formában utasították vissza. Elhatározták, hogy a már elintéztnek tekintett alkotmányjogi kérdéseket nem engedik semmi áron sem bolygatni és a liberálisokat ebben az igyekezetükben minden rendelkezésükre álló eszközzel megakadályozzák, valamint mindazokat a lapokat, amelyek a liberálisok brosuráját leközlök vagy ezzel kapcsolatban propagandát fejtene ki, a hatóságok útján elkoboztatják.

A tel. napi minisztertanács a politikai vonatkozású ügyeken kívül főleg gazdasági kérdéseket tárgyalt. Madgearu pénzügyminiszter betérjesztette a szesz-törvényjavaslatot, amelyet a minisztertanács néhány jelentéktelenebb módosítás mellett el is fogadott. Marito kereskedelmi miniszter a biztosító társaságok szabályozásáról szóló törvényjavaslatot terjesztette a minisztertanács elé. Az új törvénytervezet külföldi mintára szabályozza a biztosítók működését és a biztosított jogainak megvédésére az eddignél nagyobb súlyt helyez. Szabályozza a törvény a külföldi biztosító-társaságok romániai működési körét is.

A kormány a minisztertanácsban elfogadott lapelkobzási határozatának ma már több esetben érvényt is szerzett, amennyiben a bucuresti-i ügyészség emberrel ma megjelentek az Independente nyomdájában, ahol a liberálispart francia nyelvű lapja a L'Independente Roumain készül. Az ügyészség érkezéséről már tudtak a liberális pártvezérek, akik Molotov tábornok vezetésével várták az ügyészi

embereket. Az ügyészség a nyomda napilap termékét, a francia nyelvű liberális pártlapot akarta elkobozni, amely ellen a pártvezérek élesen tiltakoztak. Bratlanu Vintila telefonált a rendőrprefektúrára és intervenciót kért a rendőrségtől a lapelkobzás megakadályozására azonban a közbenjárásnak nem volt eredménye és a L'Independente Roumain példányait elvették.

Hasonló sorsra jutott azonban csaknem valamennyi bucuresti-i lap, mert ma az Universal, a Vitorul és a Cuvantul példányait elfoglalták.

Feltűnést keltett egyébként, hogy két budapesti lap, a Pesti Napló és az Ujság, amelyek egy napon sem maradtak ki, nem jöttek meg a délutáni gyorsal. Sokan a lapelkobzó intézkedéssel hozzák összefüggésbe a budapesti lapok elmaradását is. Ezügyben érdeklődünk Curticim a hatóságoknál, ahol azonban azt a választ nyertük, hogy ott semmiféle elkobzás nem történt és erre vonatkozó utasítás nem is érkezett.

Elítéltek egy plébánost, mert kiprédikálta azt a tanítót, aki a szerelmet kecskével magyarázza.

(Nyitra, május 13.) A törvényszék Berényi Jenő csiffári plébánost feltételesen egy havi fegyházbüntetésre ítélte, az állami iskolák elleni izgatás büntette címén. Berényi a múlt év júniusában templomi prédikációjában támadást intézett az állami iskolák ellen. Elmondotta többek között, hogy kidobálták a kereszteteket és megtörtént az is, hogy a tanító két különemű kecskét vitt be a tanterembe és a tanulóknak szemléltető oktatást rendezett arról, hogy a kisgyermeket nem gölyö hozza. Máskor a tanító cigarettára gyújtott és nyugodan füstölt, amíg a gyermekek imádkoztak. A plébános kihallgatása során állításait fenntartotta és védőügyvédje hangoztatta, hogy miután ezeket a vádakat nem cáfolták meg, tehát el kell hinnit, hogy tényleg megtörténtek a felháborító esetek. A bíróság azonban nem rendelte el a plébános állításainak igazolását és csupán az ügyészség által mélt vád alapján egy havi büntetésre

ítélte Berényit. Azt a tanítót, aki elkövette a Berényi által leplezett dolgokat, nemrég teljesen más ügyből kifolyólag felfüggesztették és most mint sófför keresi kenyerét.

A régi koronákról szóló román-magyar egyezmény

(Bucuresti, május 13.) A kormány a kamarában törvényjavaslatot nyújtott be a Románia és Magyarország között az osztrák-magyar koronára szóló letétekről és követelésokról kötött egyezmény ratifikálása tárgyában.

Az optások csak 20 százalékát kapják elveszett értékeiknek.

A magyar képviselőház a párisi egyezményt tárgyalja.

(Budapest, május 13.) A képviselőház ma nagy érdeklődés mellett kezdte tárgyalni a hágai, illetve párisi egyezményeket. Öri Imre előadó szerint a legyőzött hatalmak kötelezettségeit a békeszörződések számszerűen nem állapították meg s ennek eredménye okozott oly válságokat, hogy maguk a győzők belátták a kérdés rendezésének szükségességét. A Dawes-egyezmény, Locarno és a Young-egyezmény voltak ennek az akciónak állomásai. A német jóvátételi kérdés elintézése után Magyarországnak sem lehetett kitérnie e kérdés tárgyalása elől. Rámutat arra, hogy a tárgyalásoknál a szomszédos államok agrár-reformjainak ügyét nem lehetett kikapcsolni. A lefolytatott tárgyalások Magyarország iránt kedvező légkört teremtettek. Sándor Pálnak azt a javaslatát, hogy az optásokra 25 százalékos vagyonadót vessenek ki a hadikárosltak javára, nem helyesli, mert hibás az a feltevés, hogy az optások kártalanítása a magyar adó-fillérekből történik. De igazságtalan lenne ez azért is, mert az optások amugy is csak 20 százalékát kapják meg elvesztett értékeiknek. Elmúlt már Trianon kétségbeesése és bizalom ébred a jövő iránt — ezzel fejezte be az előadó beszédét.

A javaslatához elsőnek Rassay Károly szölt hozzá. Alapos készütségű beszédben támadta az előadó javaslatát és bírálta a párisi egyezményt, valamint Bethlen István miniszterelnököt, aki az egyezményt aláírta.

— Magyarország — mondotta Rassay — nem úgy szerepelt Párisban, mint egy mindebből kifosztott háborus áldozat, hanem, mint egy sunyi alperes, akinek sikerült jó alkut kötni a felperessel. Bethlen István a tárgyalások folyamán Ausztriát gazdaságilag tönkrement, fizetésképtelen államnak állította be, míg Magyarországról úgy beszélt, mintha itt nem is volna gazdasági krízis.

Bethlen István gróf: Csak azt mondtam, hogy Ausztria szegény állam, de Magyarországról nem állítottam, hogy gazdag lenne.

Rassay Károly: Csaknem szóról-szóra ismételnem, amit a miniszterelnök ur mondott.

Bethlen: A Magyarországról szóló részt hozzátette.

Rassay: A miniszterelnök ur most nem mondott igazat.

Nagy zaj. Az elnök rendreutasítja Rassayt, aki élesen kiált:

— Nem hamisítottam meg a miniszterelnök ur kijelentéseit és semmit sem tettem hozzá. A költségvetésünket felhasználják ellenünk, pedig az minden realitást nélkülözött. Befelé fenntartottuk azt a fikciót, hogy ez a rezsim mentette meg az országot és nem akarták tudomásul venni, hogy gazdasági válság van.

— Junius 17-én lesz a temesvári rendőrségi brutalitás ügyében a táblai tárgyalás. Temesvárról jelentik: A temesvári rendőrségi brutalitás szereplőinek, Ramneantu Marius rendőrszubkommisszárus, Nicola Illés és Bratolu Miklós detektívek, továbbá a bűnrészességgel vádolt Coman Livius ügyvéd ügyében a temesvári tábla elnöksége tegnap tüzte ki a tárgyalás napját, amely junius 17-én lesz. A tárgyalást vezető elnök Stinghe János címzetes semmitőszéki bíró lesz.

Szerda.

1.

IZGALMAS olvasmány ma és napok óta minden Bucarestből keltezett politikai cikk, távirat, sőt maga a kamarai beszámoló is. Vad és szenvedélyes pártiharcok dülnek a politika porondján és elvakult, felkorbácsolt szenvedélyű politikai ökölharc tombol a kulisszák mögött. A zavaros helyzet előcsalta az orvhalászokat, akik a zsidókérdés felszínrehozásával akarják fokozni az izgalmat és még magasabbra fokozni a politikai termométer hirtelenemelőjét. Ma magyarok páholyból nézzük ezt a küzdelmet — írni, ha tudnánk nagyképiük lenni. Nem írjuk, mert először nem páholy az, ahol a mi helyünk van, de egészen olcsó karzat, egészen magas kakasuló, másodsor nem örömmel nézni azt, hogy az egyik párt a másik párt ellen bombákat robbantgat és a nagy offenzíva annyira elfoglalja őket, hogy nem marad idejük a politikai komoly munkára, amire nekünk nagy szükségünk volna, amit várunk, kívánunk, mert hisszük, hogy a munka tempója felszínre veti a mi ügyünket is és bekapcsolja a konszolidációs ápitésbe a mi jogaink kiépítését is.

2.

NE TÖRÖDJÜNK VELE — úgy látszik, ez a közönség véleménye a magyar színház kérdésről, mert senkinek se hiányzanak a magyar előadások, senki se bánja, hogy lesz-e új konzorcium vagy

A város Szendrey társulatának 17.500 lejt szavazott meg.

Nyilvános árlejtésen adják el a kisvasut sínjelt és vagonjait. — Az interimár bizottság ülése.

(Arad, május 13.) Aradváros interimár-bizottsága ma délután hat órai kezdettel ülést tartott, amelyen tárgyalás alá kerültek az összes függő kérdések. A szokásos előadói jelentések után, Popa Constantin kulturtanácsos jelentette, hogy Szendrey Mihály színházigazgató 70—80 ezer lejt segélyt kér, hogy társulatával Dévára utazhasson. Hosszas vita után a bizottság úgy döntött, hogy a társulat minden tagja részére ötszáz lejt, tehát összesen 17.500 lejt segélyt utal ki.

Wilkins kibérel egy buvárhajót és új sarkkörűli utra indul.

A tengeralattjáró az ut egy részét a jég alatt tenné meg.

(London, május 13.) Sir Hubert Wilkins neves sarkkutató, az Egyesült-Államok kormányához folyamodott azzal a kérelemmel, hogy kibérli az USA egyik buvárhajóját, az O. 112. számú, egy sarkkörűli utra. A buvárhajót ellátja hatalmas furókészülékkel, amely képes 50 láb vastagságú jégréteg átvágására.

Megoldották a bírósági tanuk ingyenuutazási ügyét; de nincs köszönet benne.

A pervesztes fél fedezi a költségeket. — Az idézéshez mellékelik az utazási igazolványt. — Az aradi törvényszék csak kétszáz igazolványt kapott.

(Arad, május 13.) Ismeretes, hogy az igazságügyminiszterium még az elmúlt évben olyan rendelkezést bocsájtott ki, amelynek értelmében január elsejével megszűnt a törvényszéki tárgyalásokra vidékről beidézett tanuk utazási kedvezménye. Ennek az intézkedésnek országsszerűen igen kedvezőtlen hatása volt az amugy is ólomlábban járó igazságszolgáltatás menetére, amennyiben a tárgyalásokra beidézett tanuk legcélszerűbbje nem jelent meg a tárgyaláson és így a bíróságnak a kitűzött tárgyalásokat el kellett napolni.

Az aradi törvényszékeken is természetesen hasonló anomáliákra vezetett a tanuk utazási kedvezményének megszüntetése. A vizsgálóbíróságról, de különösen a két büntetőtanács részéről naponta futottak be panaszok a törvényszék elnöki osztályához arról, hogy az utazási kedvezmény megvonása óta a vidéki tanuk egyáltalában nem tesznek eleget kötelezettségüknek, amely tény annál kevésbé csodálatos, mert az érdekelték legnagyobb része képtelen megfizetni a CFR. magas tarifáját. A törvényszék elnöki osztálya több ízben fejt az igazságügyminiszteriumhoz. Az igazságügyminiszterium azonban nem segített a ba-

nem lesz, senki se kérdezi: és ha elmennek Dévára, visszajönnek-e onnan Aradra, a magyar társadalom szívtelen lett, hideg lett a színház ügyével szemben. A legkönnyebb lenne frázis-ostort fonni és megkorbácsolni a közönség közönyét, de ezt joggal minősíthetnék könnyelmű és igazságtalan kirohanásnak. A közönség nem a vádlottak padjára való, de talán a közvádó szerepét játszhatja. Minden színháznak olyan és annyi a közönsége, amennyit és amennyit megérdemel. Nézzenek a színészek esténként a zárt színházkapura és lássák be — ezt érdemlik!

3.

A HATALMI TULKAPÁSNAK jellegzetes példája az az eset, amely most izgalomban tartja Bihar megye közönségét. Bihar diószegen ugyanis a községi hatóság szombat délután kidoboltatta, hogy este 9 óra után senkinek sem szabad az utcán járni. Az még nem vált ismeretessé, hogy a kupaktanács mivel indokolta ezt a szokatlan intézkedést, de bármi is legyen az indok, az mégis abszurdum, hogy az imperium tizenkettedik évében, békeidőben, ostromállapot nélkül, csak így a községi kisbíró útján megfosszák az embereket személyes szabadságuktól. Nem tudjuk, min csodálkozunk jobban: a vakmerőségen, vagy a gonoszságon, amely ilyen garázda intézkedéseket szül. Az illetékes hatóságoknak erőlyesen kell közbe lépni, hogy lehetetlenné tegyék a vidéki kis királyok cezaromaniákus duhajkodását.

Tripa Mihály főmérnök gépiparigazgató javaslatot tett a kisvasut sínjelt nyilvános árlejtésen való eladására. Ugyancsak nyilvános árlejtésen adja el a városi a régi használaton kívül levő vagonokat és kocsikat. A sínlek eladásából számítás szerint hétszáz ezer lejt vesz be a város. A javaslatot a bizottság elfogadta. Berzovan János főszámvevő, dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgató jelentései után az interimár-bizottság ülésének folytatását holnapra halasztották.

A buvárhajót felszereli léggömbbel, rádióállomással és egy távolbalató készülékkel. A tengeralattjáró az ut egy részét a jégréteg alatt tenné meg. Az USA egyelőre még nem adott választ a fantasztikusnak látszó folyamodványra.

jon. Válaszában csupán annak kihangsúlyozására szorított, hogy a vidéki tanuk díjmentes utazását nem áll módjában visszaállítani, mert a múltban erre a célra megfelelő összeg volt beállítva a költségvetésbe, a jelenleg érvényben levő költségvetésből azonban ezt a tételt már törölték.

Január óta elképzelhető módon tornyosult az elintézetlen akták száma a törvényszéki iktatókban. Az elmúlt hónapban olyan általános jelleget öltött az igazságszolgáltatás folytonosságának fennakadása, hogy illetékes helyen nem zárkozhattak el a súlyos probléma megoldása elől.

Amint az igazságügyminiszteriumból Aradra megérkezett legújabb rendelkezésből kitűnik, a tanuk díjmentes utazásának kérdését, ha nem is a legszerencsésebb formában, de sikerült megoldani. A miniszteri rendelkezés ugyanis arról szól, hogy a törvényszékek a jövőben tartoznak díjmentes utazásra szóló igazolványt mellékelni a tanuidézéshez. Ez az igazolvány csak a tárgyalás színhelyére való utazásra jogosít. A visszautazáshoz újabb igazolványt kell kiállítani a bíróságnak.

Ha a szabályszerűen megidézett tanu a

Olcsón és éppen olyan jól étkezhetsz, mint otthon

a Fehér Kereszt étteremben
ARADON.

tárgyaláson nem jelenik meg és díjmentes utazásra szóló igazolványát sem küldi vissza a tárgyalás előtt, úgy a tanúnak 90 lejt kell megtérítenie az államnak.

A vonatkozó miniszteri rendelkezés azonban nem gondoskodik arról, hogy ezeket a 90 lejtet hogyan hajtsa be a bíróság.

Egy másik érdekessége ennek a rendeletnek, hogy

a tanuk díjmentes utazásának költségét a pervesztes félnek kell felszámítani, per-költség gyanánt.

Legérdekesebb a dologban, hogy a rendelkezéssel egyidejűen az igazságügyminiszterium mindössze kétszáz díjmentes utazásra jogosító igazolványt küldött el, holott az aradi törvényszékeken naponta 80—100 vidéki tanut idéznek be kihallgatásra.

Az igazságügyminiszterium, tehát megoldotta a problémát, de nincs köszönet benne. A törvényszék elnöki osztálya most újabb feliratot intézett az igazságügyminiszteriumhoz, amelyben hivatkozik a rendelet fogyatékoságára, kiegészítő felvilágosításokat kér a rendelet végrehajtására vonatkozóan — és ami a legfontosabb — arra kéri a miniszteriumot, hogy több ezer utazási igazolványt bocsásson rendelkezésére, mert különben nem képes az idézéseket megfelelően felszerelni.

Bud János minisztert vakbélgyulladás miatt megoperálták.

(Budapest, május 13.) Dr. Bud János kereskedelemügyi miniszter, aki ma éjszaka váratlanul hazaérkezett Budapestre, lakásán hirtelen rosszul lett. Vakbélgyulladásos rohamok támadtak meg és sűrűn be kellett szállítani a Verebély-klinikára. Ma délután Verebély Tibor sebészprofesszor megoperálta Bud Jánost, akinek vakbele már el volt üszkösödve. Az operáció szerencsésen sikerült és Bud János a körülményekhez képest jól érzi magát. Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és a kormány tagjai állandóan érdeklődnek a miniszter hogyléte felől.

A tábla jóváhagyta az aradi utlevélhamisítók büntetését.

Temesvárról jelentik: Még 1926-ban nagyobbarányu amerikai utlevélhamisítás ügye pattant ki. A Chargeur Reunie nevű hajózási vállalat ellen Dubrava Florian aradi román nemzetiségű ember feljelentést tett a rendőrségen, előadta, hogy Délamerikába akart kivándorolni és a hajózási iroda emberei akkor megnyugtatták, hogy megszerzik számára az utlevelet. Amikor az utlevél készen volt, kitanították, hogy nem Dumbravának, hanem Fehérnek hívják. Hasonlóan jártak el Zerna János nevű egyénnel is, akinek Fürst névre állították ki utlevelet. A nyomozás során letartóztatták Friedmann Zsigmondot a Chargeur Reunie aradi vezetőjét, Rózsahegyi László ügyvédöt és Miller László alkalmazottat.

A vizsgálat kiderítette, hogy a hamis névre szóló okmányokat a hajózási vállalat irodájában készítették és azok alapján az utlevelet Georgescu bucaresti-i ügyvéd járta ki.

Az aradi törvényszék család, közokirathamisítás és kivándorlásra való csábítás miatt Friedmann egy évi, Rózsahegyi és Millert tíz-tíz havi börtönre ítélte. Felbezetés folytán tegnap a temesvári ítélőtábla Craciunescu tanácsa tárgyalta az ügyet, időközben azonban a két elsőrendű vádlott Kubába szökött és csupán Miller jelent meg. Safirescu Demeter táblai ügyész a büntetés felemelését kérte. Fehér Antal védőbeszéde után a tábla az aradi törvényszék ítéletét megerősítette.

Rendkívüli kedvezmény vevőimnek! A nálam vásárolt lemezek és filmek előhívását, valamint minden negatívról egy-egy másolatot legszébb kivitelben **teljesen ingyen eszközlöm.** **BLOCH H.** fotocikkek szaküzlete és gyári raktára Arad **Amateur-fényképezők figyelmébe!**

Az Erdélyi-ügy második napja a pesti táblán.

(Budapest, május 13.) Háromnegyed 10-kor nyitotta meg De gré Miklós dr., a budapesti ítélőtábla elnöke, az Erdélyi-bümpör felelőviteli tárgyalásának második napját. Erdélyi Béla ruganyos léptekkel jön be, érdeklődve néz körül, meghajol az ügyész és a bíróság felé. Azután bekaját összecsapva, mélyen meghajolva üdvözli védőjét, Gaál Jenő dr.-t. A bíróság folytatja az iratok ismertetését és ismertetik az emlékezetes szanatóriumi mérgezési esetet is. A vádlott elfogultan, de érdeklődve hallgatja az előadásokat, majd lehajtja fejét, összekulcsolja kezét és maga elé néz. A szanatóriumi eset felolvasásánál helyén állandóan kényelmetlenül fészeng. A tárgyalás iránt az érdeklődés minimális, csupán 9 férfi ül a teremben, az újságírókon és ügyvédek kivül. Ezzel szemben a nők megrohanták a portást, hogy engedje be őket, a vállalkozó szelleműek pedig a folyosókon órákhozát várakoztak, hogy láthassák a primadonna-vádlottat. A mai és holnap nap az iratok ismertetésével telik el. Az előadói referata után, az igazságügyi orvosi tanács véleményét ismertetik, amely kedvezőtlen Erdélyre. Nagy érdeklődés várja, vajjon a tábla helyt ad-e a védő ama kérelmének, hogy felolvassák Haberdá bécsi professzor szakvéleményét, amely szerint Forgács Anna halálát nem zsinogelés, hanem a millstadti szakadékba való lezuhanás okozta.

Irodalom és művészet

* A színészek már nem ellenzik az állami színházak kommercializálását. Bucurctiből jelentik: Ismeretes, hogy a kormány kommercializálni akarja a rosszul jövedelmező állami színházakat. A kommercializálásnak terve az állami színészek nagy elkeseredettségét és tiltakozását váltotta ki. Most a munkaügyi minisztérium és a színészek közötti tárgyalások eredményeképpen kompromisszum jött létre, miszerint a kormány elismeri a színészek szerzett jogait és a színházak autonóm intézményében három helyet biztosítanak a szinészindikátus számára. A színészek nyílt levelet tettek közzé, amelyben megelégedéssel nyilatkoznak most már a kommercializálás tervéről és bizalommal várják az új törvényt.

* A „Fi-Fi” második premiére szombaton, 17-én, Christine és Willemetz búváros operettje, a „Fi-Fi” Német Jenő remek fordításában szombaton, 17-én kerül először a Király Színházban színpadra. Ezt az Offenbach, teljesen modern, szellemes zenéjű operettet a Király Színház a legnagyobb gondtal készíti elő. A fő nő szerepeket Vaálv Ilona és Fejes Teri játsszák. A férfi főszerepeket Kertész Dezső, Sziklay József, D'Arrigo Kornél és Latabár Árpád kezeikben van. A Király Színház, mint minden évben, az idén is életbe lépteti az olcsó nyári helységeket. Tehát már a „Fi-Fi” felújítása napjától kezdve 30 százalékkal olcsóbbak lesznek a helységek a rendes téli áraknál.

* Az erdőhegyi önkéntes tűzoltók népiünnepélye. Az erdőhegyi önkéntes tűzoltók május 10-én rendezték meg szokásos nyári nagy népiünnepélyüket. Tekintve a tűzoltótestületek nagy népszerűségét, ezek a mulatságok mindig a legjobban szoktak sikerülni. A népiünnepély már délután kezdődött és számos humoros attrakcióval és meglepetéssel szórakoztatták a közönséget. Volt számárolvágás, zsákbaütés, lepényevés, szépségverseny, amerikai árverés. Különböző sátrakban kisjenői és erdőhegyi szép leányok árulták az édeségeket, süteményeket, pezsgőt. Négy zenekar szórakoztatta a közönséget. Az ünnepély fénypontja azonban az esti műsoros előadással egybekötött bál volt. A műsor előtt Mladin erdőhegyi községi jegyző méltatta a nap jelentőségét. Utána Scheer Lilike és Fon Feri román táncra következett, amelyet a viharos rapsra ismételni is kellett. Kotzka Eta egy kis kuplét és aktuális strófákat énekelt, nagyon kedvesen, nagy tetszést aratva. Bájós és

ügyes volt Klement Manyi verses monológia. Majd táncrevü következett, melyben Schwartz Joli, Eibenschütz Manyika, Liebermann- és Szeberényi-testvérek rokokó-táncot, Kotzka Eta, Fon Feri tangót, Acsai Gizi keleti táncot, Kajtor Gizi és Klement Manyi apacs-táncot táncoltak. A műsor fénypontja a „Motoros” c. vígjáték volt, melyben Acsai Olzi, Török Irmus, Zöldi Mariska, Fon Feri, Gyurkó Pál és Arató Zoltán arattak hatalmas sikert. A konferenciát tisztelt nagyon szellemesen Gálfi Gyuri töltötte be. A táncok betanításáért pedig Fon Feri illeti a dicséret. Külön ki kell

Létrejött a megállapodás Szendrey Mihály és a szintársulat között.

Viola Margit és Balázs István nem írták alá a megállapodást, helyükbe Kovács Katót és Galetta Ferencet szerződtette a vezetőség. — Szombaton és vasárnapon előadásokat tart a társulat Aradon és kedden kezdi meg a déval szezonját.

(Arad, május 13.) Ismeretes, hogy Szendrey Mihály és a szintársulat között megállapodásra vonatkozó tárgyalások indultak meg, amelyek a további munka főtételét célozták konzorcionális alapon, de Szendrey Mihály irányításának szellemében. Az egyezkedő tárgyalások kimenetelére már tegnap sok reményt nyújtott a társulat hangulata, a mai társulati gyűlésen pedig a tagok nagy többsége elfogadta az igazgató által előterjesztett ajánlatot, tehát a megállapodás létrejött.

Mindjárt meg is választották az igazgató, illetően a megbízottja: Jávor Alfréd mellett működő konzorciumi bizottságot Kassay Károly, Föl-

des Mihály, Erdélyi Kálmán, Havasi Jenő személyében, akikhez még csatlakozott a zenekar egy megbízottja is.

Előzőleg Aradon valószínűleg szombaton és vasárnap a társulat Kovács Kató és Galetta Ferencel három előadást is tart és hétfőn utazik el Dévára. Lapunk más helyén megírjuk, hogy Szendrey szinigazgató kérelmére az interimár bizottság az egész társulat elutazására 17.500 lejt szavazott meg. Az átmeneti bizottság jelentékenyen leszállította a kért összeget, úgyhogy a vezetőségnek még más irányból kell a társulat számára a szükséges mozdulási pénzt előteremteni.

Sugárutat építenek a Boros Béni-térről a pályaudvarig.

Megkezdődtek a Holtmaros fölötti betonhid építési előmunkálatai.

(Arad, május 13.) Érdekes és nagyjelentőségű terv lépett Aradon a megvalósulás stádiumába. Mint jelentettük, a város vezetősége a Holtmaros fölötti betonhidat építtet. A hid építésének előmunkálatai már meg is kezdődtek. A betonhidat a régi kisonathid helyébe építik és ezzel kapcsolatban hamarosan hozzáfognak egy a vasútállomásig vezető nyí-

l-egyenes sugárut kiépítéséhez is.

A sugárut a Boros Béni-tér végétől, az üzletvezetőségi palota baloldalán fog vezetni az állomásig. Az utat végig kiaszfaltoztatja a város és az uton levő kisvasut ócska épületeit lebontatja. Amennyiben az ut szélesítése válik szükségessé, úgy a város kisajátítja a szükséges területet.

NÉPITELET TEXASBAN: SZÉNNÉ ÉGETTEK EGY HALÁLRA ÍTÉLT NÉGERT.

Forradalom Sherman városban. — Felgyújtották a törvényszéket.

(New-York, május 13.) Valóságos forradalom tört ki a Texas állambeli Sherman városban egy néger halálraítélésével kapcsolatban. Texas államban halálbüntetés áll fenn a nemi erőszak büntetőre s ezért a shermani törvényszék halálra ítélt egy négert, aki erőszakot követett el egy fehér asszonyon. Már a bírósági tárgyalás alatt óriási tömeg jelent meg a bírósági épületben és az épület előtt s követelték, hogy a bíróság adja ki a négert s amikor követelésüket nem teljesítették, megrohanták a bíróság épületét. Rendőrök és katonák avatkoztak be, de utasításuk volt, hogy fegyvereiket nem használhatják. Ezért csak könnyfakasztó gázokkal igyekeztek megfékezni a tömeget. Amikor a bírák látták, hogy a karhatalommal nem bírja megvédeni az épületet a tömeggel szemben, a bírák ama választás elé állították a négert, hogy vagy szabadonbocsátják és átadják a tömegnek, vagy egy páncélszekrénybe zárják be, melyben a fontos okmányokat szokták őrizni. A néger a második eshetőséget választotta s az ügyész bezárta a négert a páncélszekrénybe és magához vette a kulcsokat.

A tömeg közben folytatta rohamát a törvényszék ellen, mert megtudta, hogy a néger a páncélszekrényben van. Bevonultak az

épületbe és mert nem sikerült a páncélszekrényt dinamittal felrobbantaniok, 50 liter benzint öntöttek az épület folyosójára és azt meggyújtották. A tűzoltók tehetetlenek voltak mert a tömeg átvágta a tömlőket és így az épület lángba borult. Az égő épületben a néger szénné égett. Éjjel felé a tömeg az épület romjaira rontott, a páncélszekrényt dinamittal felrobbantották és a néger holttestét az utcára dobták. A tömeg ezt örömrivalgással fogadta s a hullát egy autóhoz kötötték, amely végigvonszolta a városban.

Az eset után a város összes négerrel elmenekültek, mert a tömeg fel akarta gyújtani a város néger negyedét.

Shermanból jelentik: A városban, ahol oly borzalmas módon lincseltek meg egy le-tartóztatott négert, a zavargások tovább tartanak. A tömeg ma újból a néger negyedbe vonult és három házat felgyújtott. A tűzoltóságnak szünet nélkül munkában kell állnia.

— Klébelsberg gróf magyar kultuszminiszter hazaérkezik. Budapestről jelentik: Klébelsberg Kunó gróf magyar kultuszminiszter holnap hazaérkezik három hetes külföldi utáról.

HAJSZA, VAGY MÉRGEZÉS? Mi okozta Majcsik Józsefné halálát?

— A vádló azt állítja, hogy Kormos Vera kevert lassan ölü mérget a mosónő teájába. —
— Az orvos gyomorrákot állapít meg. — Harc a sovány örökség körül. —

(Arad, május 13.) Ma délelőtt megjelent az ügyészségen Oláh Mihályné arad-gáji lakos és bejelentette, hogy nagynénje, özv. Majcsik Józsefné volt Illés-ucca 17. számú lakos vasárnap délután titokzatos körülmények között hunyt el. A 65 éves öreg asszony már hetek óta betegkedett, Oláhné mégis annak a gyamjának adott kifejezést, hogy Majcsikné a veje egy fedél alatt lakó Kormos Vera placi árus mérgezte meg. A titokzatos halálát ügyében az ügyészség bevezette a vizsgálatot és annak megejtésére Popoviciu ügyészt rendelte ki.

Mi történt az Illés-uccában.

Ma délután négy óraker tegették el Majcsik Józsefnét. Épen készültek a temetésre, amikor az Aradi Közlöny munkatársa a helyszínre érkezett. Majcsikné ravatala körül ott szoronganak a szomszédok és a rokonok. Egy pár uriaszony is megjelent a temetésen — Majcsikné munkaadói. A 65 éves öreg asszony ugyanis még az elmúlt hónapban házakhoz járt mosni.

Beszélggettünk a meggyanusított Kormos Verával. Sovány, sápadt teremtés. Egy péklegénnyel él közös háztartásban. Már nyolc esztendeje annak, hogy özv. Majcsikné házába fogadta. A zokogás fojtogatja, miközben

Egy olasz lap a székelyek petíciójáról.

(Róma, május 13.) A Messagero hosszabb cikkben foglalkozik az erdélyi kisebbségeknek a Népszövetséghez benyújtott petíciójával, amely súlyos sérelemre hívja fel a figyelmet. A petícióról írott cikk szerint a román kormány megsértette a nemzeti kisebbségi védelem szerződésének alapvető rendelkezését, amely eltiltja egyes fajoknak magánjogi viszonyai szempontjából való különböző kezelését. A lapközlemény ismerteti Magyarország déli határvidéki községeinek a 17-ik században Törökország elleni védelem céljaiból katonailag megszervezett organizációit. Négy határvidéki ezred alakult meg ebben az időben, amelyek közül kettő román volt, a karánsebesi és a naszói és a másik kettő pedig székely maradt. A határőrezredek nagyobb vagyonközösségre tettek szert, amelyek máig is megmaradtak, de a székely vagyonközösséget nemrég a román agrárkomité kisajátította. A román határőrezredek leszármazottjainak vagyonközössége viszont mentesült a kisajátítások alól. A cikk megállapítja, hogy a négy vagyonközösség eredete és célja teljesen azonos és csakis a tulajdonosok nemzetisége volt különböző. A Messagero cikke szerint a székely határőrezred leszármazottjainak petíciójában a kisebbségi védelem megsértéséről van szó, amely felett a Népszövetség nem térhet napirendre.

Rövid táviratok egy mondatban

+ Anglia óriási léghajót épít. (London, május 13.) Az angol légügyi minisztérium elhatározta egy óriási léghajó építését, amely R. 102. néven teljesít szolgálatot s amelynek sebessége főleg fogja mulni az eddigi létező összes léghajók sebességét, akciórádiusa pedig 4000 mérföld lesz s a léghajó számára külön uszó hangárt építenek.

+ A Graf Zeppelin svájci útja. (Friedrichshafen, május 13.) A Graf Zeppelin, dr. Eckener vezérése mellett, ma reggel hét óraker indult el svájci útjára, ahová 40 utast visz magával, közöttük: Gerard birodalmi közlekedésügyi minisztert és Moldensauer birodalmi pénzügyminisztert, feleségeikkel s ahonnan délután visszatért.

+ Cáfolták az olasz-spanyol katonai szövetség híréit. (Róma, május 13.) Néhány külföldi lapnak azt a híréit, hogy Olaszország és Spanyolország háboru esetére katonai szerződést kötöttek, a Stefani-ügynökség cáfolja.

+ A szovjetkövet és felesége az angol királynénál. (London, május 13.) Az angol királyné ma fogadta Szokolnikov, szovjetkövetet és feleségét.

beszél:

— Egy szó sem igaz a vádaskodásból. Oláh Mihályné hajszát indított ellenem a nem létező örökség miatt. Vasárnap kora délután még élt Majcsikné, amikor megjelent Oláh Mihályné a lakásban, keresztül-kasul kutatott mindent. Négy száz lej készpénzt és egy betétkönyvet vett ki a szalmazsákból. Csak 4000 lej volt a betétkönyvben. Ő többet remélt és emiatt indította ellenem a hajszát.

Megkérdeztük Kormos Verát, hogy mi igaz abból, hogy lassan ölü mérget kevert Majcsikné teájába.

— Egy szó sem — válaszolt határozottan Kormos Vera.

— Dr. Palágyi Jenő aradi orvos kezelte Majcsikné. Gyomorrákja volt szegénynek. Két héttel ezelőtt esett ágynak. Orvosi rendeletre teát kellett adni Majcsiknének és ebbe ugyancsak orvosi rendeletre 15 csepp moriumot csepegtettem, mert rettentő fájdalma volt szegénynek. Vasárnap délután épen, hogy megteázott, gyomorgörcsöt kapott és beállt az agónia. Öt óraker már halott volt Majcsikné.

A titokzatos 16.000 lej.

A vádló Oláh Mihályné kendős gáji parasztasszony. Óvatosan beszél Majcsikné halálának körülményeiről:

A szalontai polgármesterválasztásnál a nemzeti-parasztpárt nem tartotta be a paktumot.

Megbuktatták dr. Hatházi Kálmánt, az alpolgármester-jelöltet.

Szalontáról jelentik: Ma folyt le a szalontai tanács avató ünnepélye, amelyen megjelent Popoviciu Péter, Bihar megye prefektusa. A szalontai magyar párt tudvalevően a választások alkalmá-

Lengyelország nem akar konfliktust

Két bomba, melyek közül csak az robbant, a szovjettel. lengyel politikus érdekes nyilatkozata az orosz-lengyel viszonyról.

(Varsó, május 13.) Az utóbbi napokban oly híradások jelentek meg romániai lapokban is, hogy a szovjet és Lengyelország között föllötte feszült a helyzet, s voltak egyes híradások, melyek a szovjet demonstratív mozgásairól is beszéltek. Mivel Romániát egyrészt szövetségi viszony fűzi Lengyelországhoz, másrészt közvetlen érdekeit a szovjet politikájával szemben, az Aradi Közlöny varsói tudósítója kérdést intézett egy, a lengyel külpolitikát kitűzően ismerő személyiséghez, aki az orosz-lengyel viszonyról a következőket mondotta:

— Az orosz-lengyel jóviszonyt az utóbbi időben két bomba zavarta meg. Az első bomba nem készült robbanó anyaggal, de talán erősebb hatású volt, mint az a bomba, amelyet ismeretlen tettesek a szovjetkövettség épületének kéményében helyeztek el, de amely nem robbant fel, mert idejekorán felfedezték. Az első bomba Dmowski nemzeti demokráta cikksorozata volt, amely arról szólt, hogy lengyel körökben háborút készítenek elő a szovjet ellen. Ezek a cikkek nagy feltűnést keltettek Oroszországban és ezeknek alapján került bele a világsajtóba az orosz-lengyel feszültség híre. Ennek a párnának véget vetett Zaleski hadügyminiszter, aki egy amerikai újságíró előtt kerekén megcáfolta a híreket és véget vetett a kormány lapjának egyik cikke, amely rámutat arra, hogy Lengyelország nem keveredhetik fegyveres konfliktusba a szovjettel. Ez a cikk kijelenti, hogy Lengyelország nem hajlandó Európa csendőrének szerepét játszani, hogy Lengyelországnak nem érdeke a szovjeturalom bukása, mert tudja, hogy a szovjet után egy oly nacionalista kormány következik, mely a cári területeket ismét egyetemesíteni akarja majd. A második bomba nem

Béreljen KERPEL könyvtárában.

— Igaz, hogy Palágyi doktor ur azt mondja, hogy Majcsiknének gyomorrákja volt, de ebben a betegségben nem szoktak olyan hirtelen elpusztulni. Biztos tudomásom van arról, hogy Kormos Vera 16 ezer lejt kaparított magához Majcsiknéétől és hogy teájába kevert valamit. Csak ez okozhatta hirtelen halálát. A magam megnyugtatóására tettem meg a feljelentést. A többi az ügyészség dolga.

Valószínűnek látszik, hogy Majcsikné halálának titokzatosága csak az örökségre váró rokonok fantáziájában született meg. Dr. Palágyi Jenő konzultálásának egyetlen körülmény sem mond ellent. Majcsiknének 16.000 lej megspórolt pénze sohasem volt. Erről tanuskodik ugyanis az elhunyt Majcsikné egyik ismerőse, akinek több ízben tett említést arról, hogy van egy betétkönyve, amelyben 4000 lej megtakarított pénze van. Ezt a betétkönyvet meg is találta Oláhné a szalmazsákban. Az Illés-ucca 17. számú ház lakói Kormos Verát idelelkii teremtésnek ismerik, aki az elhunyt Majcsikné egész betegsége alatt odaadással ápolta. Oláh Mihályné sohasem tartott fenn intenzívebb családi összeköttetést Majcsiknével.

A gyászhuszárok már szögecselik özv. Majcsik Józsefné koporsóját. A szakadó esőben fölcsendül a halotti ének, amely elbűcsuztatja a sokat szenvedett asszonyt ettől a sárgolyótól és a rokonoktól, akik ezzel megkezdtek a harcot a sovány örökségért.

val a kormánypárttal kötött paktumot. A mai polgármesterválasztás alkalmával is a béke szellemében öhajították megoldani a problémát, ezért Suciú Aurel jelölték polgármesternek, dr. Hatházi Kálmánt pedig alpolgármesternek. A megállapodás szerint Suciú meg is kapta a szavazatok többségét, dr. Hatházi azonban megbukott, mert a nemzeti-parasztpárt nem tartotta be a paktumot. A szavazás kedvezőtlen eredménye így kimos feltűnést keltett.

okozott feszültséget a két állam között, noha jegyzékváltás is történt az ügyben, de ez a jegyzékváltás nem volt más, mint az obligát diplomáciai aktus.

Leszavazták az angol kormányt.

Londonból jelentik: A lordok házában megkezdődött a szentörvényjavaslat tárgyalása. A kormányt egy módosító javaslat körül leszavazták. A kormány leszavazásának politikai jelentősége nincsen.

Az „A”-alap kezelő bizottsága.

(Genf, május 13.) A népszövetségi tanács a párisi egyezményben foglalt felhatalmazása alapján kijelölte azokat a delegátusokat, akik az úgynevezett „A” alapot fogják kezelni. Ezek a következők: Franciaország részéről Felcourt követségi tanácsos, Olaszország részéről Corsi, a jóvátételi bizottság delegátusa és Nagy-Britannia részéről Dudley Ward londoni bankigazgató. Ugyanezek fogják kezelni a „B” alapot is. Magyarország szintén küld delegátust az „A” alap kezelő bizottságába. Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia már kijelölték delegátusaikat.

Az aradi mozok mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ: Az ELHAGYATOTT fantasztikus filmjáték az Indiai óceán szigetvilágából Lily Damita és Ronald Colmannel a főszerepekben.

SELECT MOZGÓ. ÖRDÖGTÁNC, exotikus dráma. Főszereplők: Gilda Gray és Clive Brook.

ELITE MOZGÓ. ÉBREDÉS, repriz a legszebb filmszárral. Bánky Vilma-val a főszerepben.

GRADISTE MOZGÓ. MALEK, MINT ÉDES-VIZI TENGERSZ. Buster Keaton parleszkje.

HIREK.

FRIDTJOF NANSEN.

Oslóból jelentik: Fridtjof Nansen dr., az ismert sarkutazó ma 69 éves korában meghalt. 1861. október 11-én született. Első sarkvidéki útját 1882. márciusában tette meg egy rozsmár vadász-hajón. 1888-ban Sverdrup kapitány kíséretében átkutatta Grönland belsejét. 1893. júniusában indult világhírű északsarki útjára. Nansen számos nemzetközi emberbaráti intézmény szervezését vette át és éveken át vezette az oroszországi inségakciók működésével rengeteget használt az emberiségnek, úgy, hogy 1922-ben a béke Nobel-díjjal tüntették ki. 1906-tól 1908-ig hazájának londoni követeként dolgozott az oroszországi inségakció érdekében. Az Oroszországban levő hadifoglyok hazaszállításában az orosz, bolgár, török és örmény menekülők részére levelek kiadása: a Nansen-utlevél az ő nevéhez fűződik. Azonkívül rengeteget foglalkozott a tudományal is, ötször járta az északi sarkot, első útja Grönland jégmezőjére vezetett. Erről írta híres könyvét „Éjen és jégen át” címmel. A nagy emberbarát halála mindenütt mély megdöbbenést keltett.

— **Időprognózis.** Változékony, jobbra szel. aránylag hűvös idő várható helyenként esővel.

— **Tanácskozás a buzaexportról.** Bucarestből jelentik: Mirto államtitkár ma fontos tanácskozást folytatott a buzaexport érdekében. Kiszivárgott hírek szerint a kormány külön tervezetet dolgoz ki a buzaexport könnyed lebonyolítására, amely tervezet főleg a termelőkre lesz különös tekintettel.

— **Megalakult az erdélyi és bánági nyugdíjasok egyesülete.** Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi és bánági nyugdíjas vasutasok Kolozsváron egyesületbe tömörültek és küldöttséget menesztettek Bucarestbe Boila Romulushoz, a nyugdíjasok országos egyesületének elnökéhez és ügyük támogatását kérték tőle.

**Dramát sok ember írt,
De poloskát LOVAS egyedül írt**
Arad, Strada Oituz (Illés-utca) 111.

— **Tragikus haláleset.** Tragikus hirtelenséggel hunyt el ma délután 6 órakor Albulescu Stefan, az erdélyi dohánybevéltő intézetek vezérinspektora. Albulescu vezérinspektor az aradi dohánybevéltő intézetben végezte rendes napi munkáját. Hat óra körül hirtelen rosszul lett, szívéhez kapott, fájdalmasan felkiáltott és összerogyott. Hivatainak társai remülten siettek segítségére. Egyik közülük a legközelebbi orvoshoz, dr. Biksz Mórhoz sietett. Az orvos a dohánybevéltő-intézetbe sietett, hogy első segélyben részesítse a vezérinspektort. Sajnos, dr. Biksz már későn érkezett és csak a beállott halált konstataálhatta. A halál okául szívszélhűdést állapított meg. A tragikus halállal kiszenvedett vezérinspektor mindössze csak 46 éves volt. Egyébként a román Koronarend lovagja és a tiszti kereszt tulajdonosa volt. A szimpatikus főtisztviselő megdöbbenő halála mély részvételt keltett Arad román társadalmában. A tragikus keltű vezérinspektor temetése csütörtökön délután lesz.

AZ ELHAGYATOTT

— **Doktorráavatás.** Hammer Dezsőt, Hammer Vilmos nagykereskedő fiát, a párisi Sorbonne-on az orvosi tudományok doktorává avatták.

— **Kevesen jelentkeznek a lakbérleti szerződések lebélyegzésére.** Az aradi pénzügyigazgatóságon május elsejével kezdetét vette a lakbérleti szerződések lebélyegzése. Május 31-én telik le a lebélyegzésre szánt határidő. Eddig csak igen kevesen tettek eleget kötelezettségüknek. A pénzügyigazgatóság figyelemzeti az érdekelteket, hogy szerződésüket minél előbb belyegeztessék le, nehogy az utolsó napokban megostromolják az illetékező hivatalok. Aki május 31-ig le nem belyegezteti szerződését, az a határidő elteltével az illeték megyszeresését tartozik büntetésként lefizetni.

— **Emelkedik az angol munkanélküliség.** Londomból jelentik: A munkanélküliek száma május ötödikén 1 millió 712 ezerre emelkedett, tehát 13614-el több munkanélkülije van Angliának, mint az elmúlt héten volt. A múlt évvel összehasonlítva, a munkanélküliek száma 500 ezerrel emelkedett.

— **A vasárnapi parkünnepély előkészületei** a legnagyobb körültekintéssel folynak. Az ünnepség délután három órakor kezdődik. A park izlésesen fel lesz díszítve és a sátrakban különféle étel- és italnemek kerülnek árusításra. Lesz tombola és ezerféle szórakoztató dolog. Ha a hangulat meg lesz hozzá, úgy a kioszkban táncmulatságot is rendeznek. A costesti-i tűzkárosultak javára már megkezdtek a gyűjtést a jótékony hölgyek. Tombolatárgyakat szednek össze, hogy ezzel is növeljék a szerencsétlenek részére juttatandó összeget.

— **'A FAGYOS SZENTEK az idén sem tagadják meg magukat.** Konzekvensen, mint minden esztendőben, arra kényszerítenek bennünket, hogy elővegyük a naftalinba pakolt télikabálunkat és szégyenszenre didergősen bujjunk bele most, amikor a költők szerint nyílnak a rózsák és a fák tul vannak a rügyezésen. Szervác, Pongrác és Boniác sohasem felejt el magával hozni a hideget. Az emberek ijázosan veszik tudomásul, hogy ezen a pár napon kísért a halottnak hitt tél és a tudósok gondolkodnak rajta, hogy mi lehet ennek az oka? Ők nem akarnak abba belenyugodni, hogy Szervác és társai szeszélyéből történik az egész. Ők tudományos magyarázatot adnak a dolognak. Azt mondják, hogy az északi sarkon március tájékon megindul az olvadás. A jéghegyek szétszakadnak és többszáz ezer mézás jégdarabok usznak az európai partok felé. Ezek az őrlást jégtömbök, amelyek már anyai hajónak okozták vesztét, lehűtik az időt és az Oceanról a hideg légáramlat belátogat Európába. Lehet, hogy így van. De azért különös, hogy ezek a jéghegyek mennyire alkalmazkodnak a három fagyos szent névnapjához. Menetrend szerint érkeznek, mintha meghütnétek őket, ha elkésnek. (p. g.)

— **Veszedeles tüz Bucarestiben.** Bucarestből jelentik: Veszedeles tüz pusztított az éjszaka Bucarestiben. A Strada Albineloron lévő Walter-féle asztalosáru-gyár épületének emeletében tüz keletkezett és mire a tűzoltók kiérkeztek, a felhalmozott gyúlékony anyagok az egész épületet lángra lobbantották. A lángok hirtelen terjedtek tova, úgy, hogy az olfási munkálatok csak nehezen haladtak előre. Több órás munka után sikerült lokalizálni a tüzet, amely több milliós kárt okozott. A gyár biztosítva volt és a kár jelentékeny összege megtérül.

— **Éhségstrájkba kezdtek a Macsek-per vádlottjai.** Belgrádból jelentik: A Macsek-per összes vádlottjai tegnap éhségstrájkot kezdtek. Az ügyészséghez intézett memorandumukban kijelentették, hogy mindaddig nem vesznek ételmet magukhoz, amíg ellátásukat illetőleg javulás nem történik. Elpanaszolják, hogy hónapok óta csak kenyéret és vizet kapnak, ami egészségüket már teljesen aláasta. A memorandumot azzal fejezik be, hogy emberi elbánást követelnek. A mai tárgyaláson Jelasicsot hallgatta ki a törvényszék, akinek udvariasan széket adtak, de kihallgatása után összeesett. Ő is visszavonta valamennyi valamását és elmondta, hogy a vizsgálóbíróhoz egy szál ingben vezették fel, kívül pedig a rendőrség spiclijei várakoztak, hogy ha visszavonja vallomását, újra visszavigyék a vallatószobába.

Lily Damita, Ronald Colman

— **Életfogytiglani fegyházra ítétek egy apagyilkost.** Budapestről jelentik: A bíróság ma ítélkezett Ferenczi Sándor gombrádi cipészszegéd fölött, aki a múlt év decemberében ölmosbotjával agyonverte az apját. Az apagyilkos a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy az öreg Ferenczi állandóan részegeskedett és családját valóságos terror alatt tartotta. A tanúkihallgatások megejtése után, a bíróság szándékos emberölés büntetéseért életfogytiglani fegyházra ítélte az apagyilkos cipészszegédet.

— **Halálozás.** Petrányi János nyug. államvasuti főfelügyelő, május 12-én, 68 éves korában meghalt. Temetése 13-án délután 6 órakor volt a felsőtemető halottasházából.

— **Özvegy Iritz Dezsőné született Kohn,** Róza hatvan éves korában Aradon elhunyt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a Szent Péter-tér 8. szám alatti gyászházából. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Anyák napja Borossebese.** Vasárnap, e hó 11-én a borossebesei róm. kath. magyar. tannyelvű iskola nívós műsor keretében addított az édesanya kultuszának. A műsort, mely délután fél 7 órakor kezdődött, Koleszár János esperes-plébános gondolatokban gazdag alkalmi beszéde vezette be. Majd Zátka: „Virágos Madonna” c. életkép bemutatása következett. Ez alatt P. Jánossy Béla: „A tökéletes anya” c. költeményét szavalta az iskola egyik tanulója. Következett Siebig László igazgató-tanító a nap jelentőségét méltató felolvasása. Felolvasás közben Gyulai Pál: „Éji látogatás”, B. E.: „Édesanyáknak”, Lampérth G.: „A jó anya”, és Várad A.: „A tanu” c. költeményeket mutatták be. „A tanu”-t Gavallik Sándor szavalta hatásosan, a töle megszokott hozzáértéssel. Az „Éji látogatás” mint életkép is szerepelt. A műsor két számát az édesanyáról szóló népdalok töltötték be. Az énekeket az iskola énekkara adta elő zenekísérettel. Az utolsó szám az édesanyát szimbolizáló élőszobor előtt folyt le. Itt Siebig László igazgató-tanító megható szavak kíséretében kérte tanulót, hogy az édesanyáról, kinek Isten után a legtöbbet köszönhetünk, ne feledkezzenek meg soha. Majd a tanulók tanítójuk után mondták a „Fogadalom” szavait és virággal szórták tele az élőszobrot. A műsor minden számát óriási tapsal honorálta a nagyszámú közönség. A hatásos és megható műsor összeállítását, a műsorszámok betanítása, rendezése Siebig László igazgató-tanító hozzáértését és izlését dicséri, kinek ez az ünnepély volt a 25. előadása. A műsor végén a rendezőt feltűnő melegséggel ünnepelték.

**Gyermekkoszik rend-
kivüli nagy választékban**
**Hegedűsnél,
ARADON.**

— **A postatitkár a vasuti kedvezményt kéri a miniszterektől.** Bucarestből jelentik: Ma a postatitkár küldöttségileg keresték fel Maniu Gyula miniszterelnököt és arra kérték, járjon közbe, hogy a CFR-vonalakon való kedvezményt ismét megkapják.

— **Felakasztotta magát egy nyomorba jutott volt temesvári kávé.** Temesvárról jelentik: Egy 76 esztendőes öreg ember öngyilkosságot követett el Temesvárott. Jakabovics Adolf, a legöregebb temesvári kávé felakasztotta magát és mire tettét fölfedezték, halott volt. Régebben a gyárvárosi Patria-kávéház volt az övé. A kávéház gyöngén jövedelmezett, eladta, de ömaga megmaradt főpincérnek. Később több helyütt volt „főúr”, négy éve azonban nem tudott állást vállalni. Nagy inségbe került és júliusra ki akarták tenni lakásából. A nélkülözések annyira elkeserítették, hogy a halálba menekült. Felesége és két gyermeke gyászolják, akik közül egy Pesten, egy pedig Amerikában van.

— **Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleményei.** Értesítjük a Nyugdíjas Egyesület tagjait, hogy a CFR Cassa Muncii-től tett értesítés szerint a fizetési listák Bucarestből már elküldettek, a fizetés napját közölni fogjuk. Végül az ACSEV négyes bizottság tagjait kéri, hogy e hó 14-én, szerdán este 6 órakor tartandó értekezletre pontosan megjelenni sziveskedjenek. Baia Mare fiókunk megkeresésére értesítjük, hogy eddig halálozási segélyként 188.000 lejt fizetünk ki és az utólag esküt tetteknek 95.000 lejt hiteltünk. Az elnökség.

Premier ma a CENTRAL-Mozgóban

— **Szivenlőtte magát egy volt kenyérgyári igazgató Budapesten.** Budapestről jelentik: A Dalszínház-ucca 8. szám alatti lakásán ma délután szivenlőtte magát Topits Lajos 34 éves volt kenyérgyári igazgató, aki édesanyjával lakott. Anyjához intézett bucsulevelében öngyilkossága okául vigasztalan anyagi helyzetét jelöli meg és idegajára hivatkozik.

— **18 világító tornyot épített Csehszlovákia** — Prágából jelentik: A közmunkaügyi miniszter Prága és Brinn között tizennyolc világítótornyot épített és a nyár végén ezek segítségével kezdi meg az éjszakai repülőjáratok lebonyolítását Prága és Pozsony között. Ez lesz az első éjszakai repülőjárat Csehszlovákiában.

— **Szenzációs ujtás a fotosport hível számára.** Az aradi Bloch H. fotóháza a cég ötven éves jubileuma alkalmából fölötte érdekes ujtást vezet be, amit a fotosport hívei bizonyára nagy örömmel fogadnak. Tekintettel a mai nehéz viszonyokra, a cég alkalmat akar nyújtani vevőinek arra, hogy a fényképezést elősegítse és megkönnyítse. Elhatározta, hogy a nála vásárolt lemezek és filmek előhívását, valamint minden negatívról egy-egy másolat készítését a legszebb kivitelben, teljesen ingyen végzi. Ezzel módot nyújt arra, hogy mindenkinek alkalma legyen csekély kiadással az amatőr fényképezés élvezetét nyújtó szórakozásához kényelmesen hozzájutni, ezzel a cég jubileuma alkalmából kedveskedni akar régi vevőinek és az új vevők előtt be akarja bizonyítani, hogy cége az amatőr sport lelkes támogatója és elősegítője.

— **Óriási tűz Amerikában.** New-Yorkból jelentik: Chicopee városban egy három emeletes sportruház kigyulladt és földig égett. A kár három millió dollár.

A világűr-pakéta elindítására folynak az előkészületek.

Oberth tanár néhány hét múlva utunk indítja rakétagepét.

(Berlin, május 13.) Horst, ez a kis keletlengeri fürdőhely, aligha álmolta volna valaha, hogy a világ érdeklődésének központjába kerül. Innen bocsátja fel ugyanis rövidesen Oberth tanár, az űrhajózás világhírű uttorója, első űrrakéta-modelljét, mely egyrészt a légkör legmagasabb rétegeiről való ismereteinket hivatott bővíteni, másrészt pedig be fogja bizonyítani, hogy a rakétahajtás, illetőleg az űrhajó eszméje megérett a gyakorlati kivitelre és a világűrbe való utazás nem elérhetetlen utópia. Serényen folynak az előkészületek, hogy most már valóban megtörténjen a nagyszabású kísérlet, melyet kedvezőtlen időjárás és egyéb körülmények miatt egyszer már elhalasztottak. A rakétagep — a jövődöbeli űrhajó kicsinyített mása — egyelőre még csak automatikusan regisztráló műszerekkel indul égi útjára, hogy hirt hozzon ember által még soha el nem ért magasságok titkairól. Durrantó gáz, — oxigén és hidrogén keveréke — fogja hajtani s a számítások szerint 20—50 km. magasságra repíti majd a robbanások ereje. Ottan aztán, amikor már a műszerek elvégezték munkájukat és a rakétamotor tüzelőszerszeme kimerült, magától kibomló ejtőernyő hozza vissza az értékes készüléket a földre.

— Néhány ilyen próbarakéta valószínűleg közelebb visz bennünket a legfelsőbb rétegek rejtélyeinek megoldásához — mondotta a professzor, aki most rengeteget dolgozik, hogy nyélbeüsse a nagyszabású kísérleteket. — Mert e távoli régiók még telve vannak rejtélyekkel és nyílt problémákkal, melyek lényegére eddig csak közvetett észleletek útján tudtunk következtetni. Azt se tudjuk még pontosan, milyen vastag, illetőleg milyen mély az a légóceán, melynek fenekén élünk; hol végződnek a Föld tulajdonképeni határai s hol kezdődik a végtelenség. Annyit már megállapíthattunk, hogy a légkör nagyjából két különálló birodalomra oszlik.

Az alsó kb. 10 km. magasságu rétegben, az n. troposzférában játszódik le az időjárás jelenségek; csak eddig a magasságig van szél, eső, hó, felhő, míg ezen túl, az egyelőre ismeretlen kiterjedésű sztratoszférában minden csendes és tiszta. A troposzféra hőmérséklete felfelé gyorsan csökken, egészen —50 fokig, a sztratoszféráé viszont nagy (kb. 35 km.-es) magasságig közel állandó marad. Igen valószínű, hogy a legfelsőbb légrétegek összetétele más, mint a troposzféráé. Mert míg idelelenn a szél alaposan elkeveri a levegőt alkotó gázokat, odafele, a nyugodt rétegekben a gázok fajsúlyuk szerint elkülönülhetnek egymástól. Sokat nem tudunk erről a rétegeződésről,

— **Dr. Lukáts Jenő főorvos megérkezett és ismét rendel.**

— **Helyszíni szemle a hálókocsiban.** Budapestről jelentik: Emlékezetes, hogy három év előtt a Cannesbe induló Orientexpressz hálókocsija Magjore állomása mellett kigyulladt. A vonaton utazott Károlyi Viktor gróf és báró Neuman Alfréd aradi nagyiparos, családjával. Károlyinak többszáz ezer pengő értékű hermelinbundája és ökszere elpusztult és ezért 80 ezer pengő erejéig kártérítési pert indított a hálókocsi társaság ellen. A törvényszék helyszíni szemlét rendelt el az elmúlt éjszaka a Budapesten átfutó Orientexpresszen, Gedeon Alajos dr. törvényszéki bíró és Blaschnek Hugó budapesti tűzoltóparancsnok a nyugati pályaudvaron a szemlét megtartotta. Kinyitatta a kocsikat, végigment azon, megvizsgálta a hálókocsikat összekötő folyosókat, megállapította, hogy mennyi ember fér a podgyász-kocsiban. Általában tisztázta a felelősséggel kapcsolatos kérdéseket. A tűzoltóparancsnok most szakvéleményt terjeszt elő a bíróságnak, amely után kihirdetik az ítéletet.

— **Orvosi hír.** Dr. Eckstein Béla lakását Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9—11. sz. alól Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 9. sz. 1. em. alá helyezte át. Egyben közli, hogy tanulmány céljából külföldre utazott.

— **Jégelőfizetéseket Reusz-cég bármikor felvesz.** Pontos szállítás. Telefon 141.

menti nyomásra süritenők, mindössze papírvas-tagságu réteget nyernének.

Ami azon túl van, az már az Ismeretlen birodalma, ahol ma még csak a fantázia szárnyalhat. Oberth reméli, hogy rakétái idővel több száz km. magasságig is felhatolhatnak s az általuk nyert tapasztalatok felhasználásával belátható időn belül az első emberi lény is elindulhat a csendesség és a halál jeges birodalmába, a határtalan világűrbe.

Vita a lapelkobzásokról a kamarában.

Sándor József a magyar tanári kar sérelmelt panaszolta föl.

(Bucuresti, május 13.) A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt Cuza kéri, vegyék tárgyalás alá azt a javaslatot, amelyet ő még 1894-ben terjesztett a kamara elé a szesz monopolizálására vonatkozóan.

Leon Lupista tiltakozik a lapelkobzások ellen. Hangsúlyozza, hogy inkább vezessék be az előzetes cenzurát. Kijelenti, hogy a lapok elkobzása alkotmányellenes és az intézkedést annál inkább nem érti, mert a jelenlegi kormány a demokratikus évek hangoztatásával került a hatalomra.

Madgearu: Soha olyan szabad nem volt a sajtó, mint most. A liberálisok is nem egyszer koboztak el lapokat. A velük rokonszenvező lapistáknak akkor azonban nem jutott eszükbe tiltakozás és az alkotmányellenesség emlegetése. Ezzel szemben a liberálisok pártpolitikából végeztek az elkonfiskálást, míg a mostani kormány magasabb államérdek szem előtt tartásával.

Leon replikájában kifejti, hogy a választás nincs megelégedve. Rosszallja, hogy a demokratikus kormány is az eődei nyomdokán jár. Danciu kormánypárti kéri, hogy az elkobzások helyett alkalmazzák inkább az alamtörvényt.

Ezután Madgearu beterjeszti a jelenlegi szesz törvényre vonatkozó módosító javaslatot. Majd a sorozott választások valladására került a sor. Landau chisenevi zsidó képviselő bejelenti, hogy az eredmény jogtalan, mert a zsidó jelölő listát nem fogadták el az azal az indokkal, hogy a zsidóknak nincs önálló jelük. Szavazatukra kerül a sor és a parlament 8 ellenében nagy többséggel elfogadja a választás igazolását.

Napirenden a földgáz monopolizálására vonatkozó törvényjavaslat vitája szerepel. Pardosi temesvári többségi kifogásolja az egyes pontjait. Kifogásolja, hogy a javaslat kisenmizi a földgáztársaságokat a szerzett jogaikból.

A szenátus ülésén a közoktatásügyi miniszterium átszervezésére vonatkozó törvényjavaslat vitája során Sándor József magyarpárti főlemti az erdélyi magyarok sérelmeit, a kisebbségi tanári kar panaszait. Popovici P. úgy találja, hogy a javaslat megvalósítja a közoktatásügyi decentralizációt elvét.

Ismét három halott és 85 sebesült Indiában

Gandhi fia a csapatok élén. — Solapurban rend van.

(London, május 13.) Indiában ismét több újabb incidens történt. Sillong városában a mohamedán ünnepek alkalmával véres harc támadt a hinduk és a mohamedánok között. A jelentések innen eddig három halotról, 10 súlyos és 85 könnyebb sebesültől számolnak be. Huszonnégy embert letartóztattak. Lord Wing alkirálya kijelentette, hogy az angol kormány minden eszközzel fogja a lázadást, felhívja azonban a hindu nép figyelmét arra az ankétra, amelyet októberben fognak megtartni, amelyen az angol kormány figyelembe veszi India sérelmeit, nem zárkózik el azoknak orvoslásától s az alkotmány revíziójától, azonban eőre jelzi, hogy erre az ankétra Gandhi akciója semmiféle befolyással nem lesz.

(London, május 13.) Nafsari Manilal Ghan-

di fia Daharsane felé indult, hogy Gandhi utódja balsikerű expedícióját jóvá tegye és elfoglalja az állami söréktárat. Csapata 300 önkéntesből áll.

Bombay. Abbasadit akit a minap letartóztattak, hat hónapra fogházra ítélték. A tárgyalás izgalmas lefolyás volt. A vádott karhóztatta az átkos angol szellemet.

(London, május 13.) Solapurban tegnap nem lehetett rábírní a régi rendőröket arra, hogy szolgálatukat elhassák. Eltűntek az utcákról a katonai őrszolgák is. A nacionalisták ezt úgy magyarázták, hogy az angol rezsim összeomlott. A hatóság csakhamar bevonult a városba és kiharították a hadiállapotot. Letartóztatták a nacionalista rendőröket. Ma a város teljesen kihalt és a Gandhi-szánkák eltűntek a városból.

Gondoljon

a tavalyi forró nyárra!

Az egyetlen menekvés a praktikus öltözék.

Látunk legtöbbet szenved a nagy melegben.

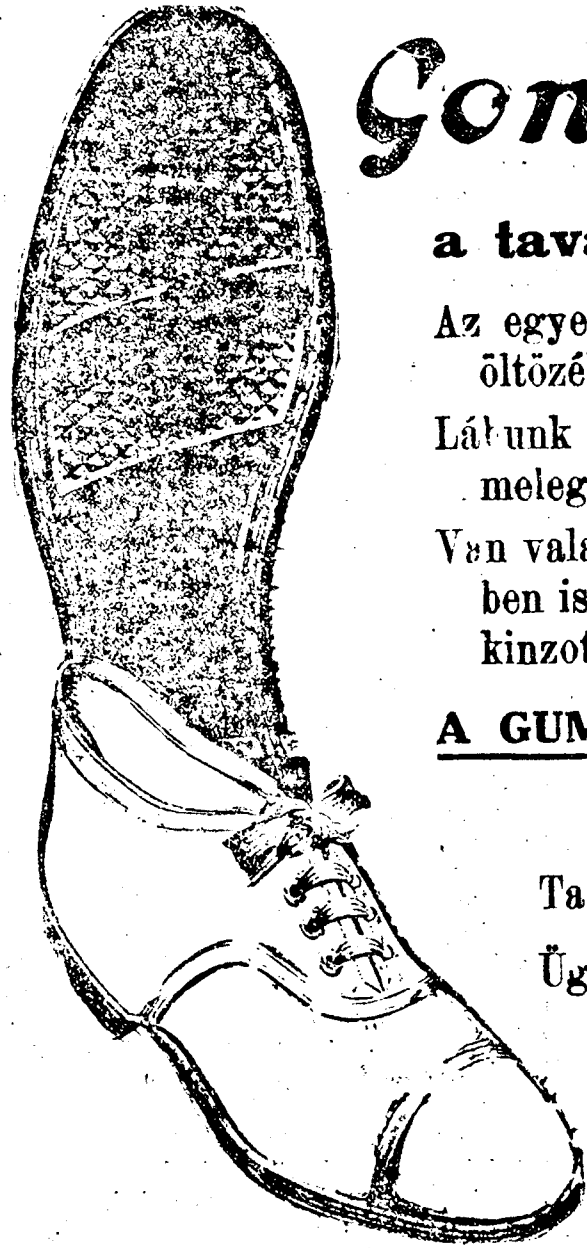
Van valami, ami a legnagyobb hőségben is hűsen tartja szegény megkínzott lábunkat:

A GUMMITALPU

DORCO-VÁSZONCIPŐ!

Tartós, csinos és olcsó!

Ügyeljünk a védjegyre:

RABLÓHABORU KINABAN.

14 kínai rablóhadcsereg fosztogat és gyilkol.

A kormány tehetetlen az ágyúkkal és gépfegyverekkel felszerelt rablókkal szemben.

(Sanghai, május 13.) A kínai rablóbandák borzalmas garázdálkodása az egész világot izgalomba hozta. Tizezrével pusztítják az embereket a csoportokba verődött rablók, akik most teljesen a helyzet urai Kinában. Egy ma érkezett jelentés szerint Közép és Délkinában

14 felfegyverzett hadcsereg járja be rabolva és pusztítva az országot. Ezek a haderők egymástól teljesen függetlenül működnek és tábori ágyúkkal, gépfegyverekkel jól fel vannak szerelve. Létszámuk 30.000 főre tehető. A kínai kormány tehetetlen a rablókkal szemben.

A pesti mintavásár egész közönsége nem hagyott több pénzt Pesten, mint Dolly Jancsi.

Dolly Jancsi jótékonykodott, de „palira venni” nem hagyta magát. — Molnár Ferenc: „... utálok azt a Dollyt”.

(Budapest, május 13.) Dolly Jancsi, a világhírű revüsztrár elutazott Budapestről. Magával vitte — Fontainebleau — Biller Irént, a pesti szubrettrprimadonnát, akit itt tartózkodása alatt nagyon megszeretett és megiltotta neki, hogy egy necessaire-nél egyéb máhát vigyen magával; azzal az indokolással, hogy amire szüksége lesz, azt ugys meg találja az ő garderobe-jában...

Az ajándékozások és a mesebeli költségek három hete volt különben is Dolly Jancsi budapesti tartózkodása.

Egy kis izlelőt abból, hogy mit költött három hét alatt Budapesten: Szállodai számlája ötszázezer lejt tett ki. Igaz, hogy kíséretével együtt a Royal-szállónak egész második emeletét lefoglalta és állandóan sok vendége volt ebédre, uzsonnára, vacsorára, de még így is hatalmas összeg. Örökbefogadott kislányainak ruháitára, százötvenezer lejt adott ki. Kisebb ékszerekért, amelyeknek egy részét — főleg ötvösmunkákat — már párisi árúháza részére vásárolta, negyedmillió lejt hagyott egy körüli ékszerésznél. Egy előkelő budapesti kalapszalomban nem kevesebb, mint öt-

vennégy kalapot vásárolt magának és ezért százhuszezer lejt fizetett ki.

És amint kijelentette, mindezt azért tette, hogy egy kis életet, friss pénzt hozzon a budapesti kereskedelembe.

És jótékonykodott is Dolly Jancsi.

Egy újságíró özvegye kézmunkákat akart eladni párisi üzlete számára, de ezek a kézmunkák nem tetszettek neki. A szegény asszony ekkor megkérdezte, nem venné-e meg azt a régi méreggyűrűt, amelyet az újján véselt. A táncosnó láthatóan örült annak, hogy mégis köthet „üzletet” a szegény özvegygel.

— Hogyne, ez inkább érdekelne — mondotta. — Memmiért adná?

— Egy ékszerész egyszer háromezer lejt kínált érte, de akkor még nem akartam eladni — válaszolta az özvegyasszony.

— Oh, az tulságosan olcsó volna! Én tízezer lejt adok érte!

És már ki is állította a csekket.

Egy másik alkalommal bement egy női fodrászszalomba. Az egyik fülkében egy kislány feküdt, az egyik alkalmazott gyermeke, lázasan. Dolly Jancsi azonnal orvost hív-

tott, majd annak tanácsára szanatóriumba szállította a beteg gyermeket és saját költségét gyógykezelte. Elutazása előtt a kislány már teljesen gyógyultan jött el édesanyjával, hogy megköszönje a művésznő jóságát és ekkor Dolly Jancsi bucsuzóul még egy csekk-lapot nyomott a gyerek kezébe.

Nagy jóságával azonban vissza is éltek Boldog-boldogtalan pénzt akart tőle és amint híre ment bőkezűségére, mindenki tőle várta a „szanálást”. A leghetlenebb vacakokat kínálták neki megvételre, minden kis egyesület gyűjtőit küldött neki, szóval pumpolták. Egyik nap az egyik irodalmi egyesület fűtőkára jelentkezett telefonon:

— Irodalmi egyesületünk a művésznő tegnap teljes ülésünkön disztaggá választotta — hangzott a meglepő bejelentés. — A debütán folyamán küldöttségileg szeretnők át nyújtani a művésznőnek a diszoklevelet.

Az ilyen fantasztikus ötletek, amelyekkel pénzt próbáltak belőle kisajtolni, bosszantották Dolly Jancsit.

— Hogy jövök én egy irodalmi egyesülethez? — kérdezte érthető csodálkozással. — Mit akar tőlem mindenki?

Dolly Jancsi jótékony és bőkezű, de „palira venni” nem hagyta magát.

Az ilyen jelentéktelen intermezzókön kívül volt egy kínos afféje is, amelyet Molnár Ferenc követett el vele szemben, aki nem tulságosan híres arról, hogy udvariasságával hódította volna meg a világot. Ami a begyében van, azt kimondja. Rendszerint ötletesen, néha azonban nagyon is nyersen. Szállóigék vannak forgalomban, hogy Molnár Ferenc miket termel ki hölgyekről és urakról. Amikor Dolly Jancsi tiszteletére diszvacsorát rendeztek, azon Molnár Ferenc is megjelent. Kissé későn érkezett. Bársony Rózsival, a Király Színház fiatal szubrettjével került el egy kis asztalhoz. Molnár ezekkel a szavakkal ült le: „Na ennek örülök, hogy csak veled kell egy asztalnál ülnöm. Először ki nem állhatom azt a Billert, másodszor utálok azt a párisi táncosnót, azt a Dollyt”. Molnár Ferenc kissé hangosabban mondta ezeket a szavakat, mint kellett volna, tény az, hogy mindenki meghallotta, legelsősorban pedig az érdekeltek. Ince Sándor, a Színházi Élet tulajdonosa tréfával próbálta elütni a dolgot, de Biller Irén és Dolly Jancsi felugrottak az asztaltól és anélkül, hogy egy szó magyarázatot is adtak volna, otthagyták a vacsorát.

Egyébként csodálatos népszerűség övezte körül Dolly Jancsit.

Ha lement az uccára, pillanatok alatt százszáz ember vette körül, este a színházban nem az előadást figyelték, hanem az ő pályáját gukkerezték, drága párisi toiletteit s fantasztikus értékű ékszereit csodálták. Olyan népszerű volt Pesten, mint annakidején Lindbergh Párisban, a lapok tele voltak a fényképeivel és csodatetteivel, sőt obskurus kis hetilapok már — támadni is kezdték, ami a népszerűség legcsalhatatlanabb jele Budapesten.

Most, hogy visszautazott Párisba, másról sem beszélnek az emberek, mint azokról a fantasztikus összegekről, amelyeket Pesten hagyott. Három hétig volt Dolly Jancsi Budapesten és ez alatt két és félmillió lejt költött. A budapesti kereskedők szerint a nemzetközi mintavásár egész közönsége nem hagyott itt sokkal több pénzt, mint ő egymaga. Néhány cég anvagi helyzetét Dolly Jancsi vásárlásai hozták rendbe és a kereskedők bánatosan néztek az Orient-expressz után, amely visszavitte Franciáországba.

— Tiltott határátlépésért 15 napi elzárás. A dévai csendőrség ma az aradi ügyészségre szállította Pityuk István 16 éves Pilis községi lakost, aki az elmúlt héten átszökött a határon, hogy egyik regáti rokonánál munkát szerezzen magának. Pityuk István Dévaig gyalogszerrel tette meg az utat. Itt azonban a csendőrség igazolásra szólította fel. Miután nem tudta magát kellően igazolni, átadták az aradi ügyészségnek. A bíatlakoruk hírsága Pityuk István tiltott határátlépés miatt 15 napi elzárásra ítélte. Csak büntetésének kitöltése után határoz a törvényszék a fiatalok további sorsa felől.

KÖVETELJEN
BIZTOSÍTÓ
KAPSZULÁT

A MÖLY FLY-TOX

maga eltűnik, valamint
láthatatlan petéi a

egyszerű permetezése által elpusztulnak.

Egyetlen illatosított rovar irtó, mely legbiztosabban elpusztítja az összes rovarokat.

KAPHATÓ: A DROGUERIA GYÓGYSZERTÁR ÉS ILLATSZERTÁRAKBAN

Nagybani lerakat: București, Str. Plantelor, 26.

Közgazdaság.

= A pénzügyminiszter rendezte az áprilisi közadósságok szelvényeit. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter megcáfolja a Indreptarea ama hírét, mintha az április 1-én esedékes állami közadósságokat nem fizették volna ki. A tényállás ezzel szemben az, hogy az esedékessé vált szelvényeket még egy hónappal a beváltás előtt rendezték és most már a júniusi szelvények ügyét intézik el.

= A magyar kormány kölcsöne. Budapestről jelentik: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután tárgyalta az állami kölcsön felvételére vonatkozó törvényjavaslatot. Tetszavár Imre előadó kifejtette, hogy a gazdasági évek erőteljesebb fellendítése érdekében szükséges, hogy a kormány 500 millió kölcsönt vehessen fel. Beck Lajos kifogásolta a törvényjavaslatokban felvett kölcsönfelvételek súlyosságát.

= A jóvátételi bank elnökeinek és igazgatóinak fizetése. Baseltől jelentik: Dr. Luther, a Birodalmi Bank elnöke, Moreaux, a Francia Bank elnöke és a Nemzetközi Jóvátételi Bank ügyvezető tanácsának több tagja elhagyta Baselt. A legutóbbi tanácskozáskor megállapították a vezetőség fizetését. Az elnök 250 ezer, az alelnök 200 ezer, a vezérigazgató 150 ezer és helyettese 140 ezer frank havi fizetést kap.

= A váltófog egységesítése. Genfből táviratozzák: A váltófog egységesítése tárgyában a Népszövetség által összehívott konferencia ma ül össze Limburg, holland nemzetközi jogász elnöke alatt. A konferencián 33 állam képviselői vesznek részt.

= Az állatexportörök szindikátusa. Bucurestiből jelentik: Az állatexportörök ma, Pontaera földművelésügyi alminiszterrel értekezést tartottak, amelyen feltárták sérelmeiket az alminiszter előtt és elhatározták, hogy szindikátusba tömörülnek.

= Nemzetközi konferencia lesz Bécsben a hitelezők védelme ügyében. Bécsből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Május 31-június 3-ig a bécsi hitelezői egyesület nemzetközi kongresszust rendez Bécsben a hitelezők érdekvédelme tárgyában. A kongresszuson részt vesznek az egyes országok hitelezői védegyesületei, a bankok szövetségei, az ipari és kereskedelmi szervezetek és különböző európai államok kormányai is képviseltetik magukat. A kongresszus foglalkozni fog a hitelbiztonság törvényes szabályozásának kérdésével és azt célozza, hogy e tekintetben megszűnjék az egyes államokban tapasztalható jogbizonytalanság.

SPORT.

O A Brasovia-HTV országos bajnoki mérkőzés 130 percig tartott és gól még sem esett. Nagyszebenből jelentik: Brasovia-HTV 0:0. Az országos bajnokságért lejátszott mérkőzés rendezésében nem hozott döntést. A mérkőzést vezető bíró így kétszer tizenöt perccel hosszabbított. Az első meghosszabbításban sem esett gól, így a bíró kétszer hosszabbított, de a kétszer tíz perces pótmérkőzésekből a beálló sötétség miatt csak az első félidőt lehetett lejátszani, ami ugyancsak gól nélkül végződött. A csapatok a hétköz egyik napján mérkőznek meg ismét, mert vasárnap a győztesnek az elődöntőben kell játszani.

Az utóvíri menetrend.

ERVÉNYES 1930. MÁJUS 15-TŐL.

ARAD-TEMESVÁR: Gyors indul 17.17; érkezik 18.33. Személy indul 1.50; érkezik 3.15. Személy indul 5.48; érkezik 7.17. Személy indul 14.15; érkezik 15.46. Személy indul 20.50; érkezik 22.16 órákor.

TEMESVÁR-ARAD: Gyors indul 12.45; érkezik 14.02. Személy indul 4.45; érkezik 6.10. Személy indul 7.45; érkezik 9.12. Személy indul 15.05; érkezik 16.26. Személy indul 22.52; érkezik 0.14 órákor.

ARAD-SIMERIA-TEIUS: Or. expr indul 6.43; Simeriára érkezik 9.14; Teiusra érkezik —; Epress indul 0.25; Simeriára érkezik 3.11, Teiusra érkezik 4.47. Gyors indul 17.13. Simeriára érkezik 20.19. Teiusra érkezik 22.08. Személy indul 7.05. Simeriára érkezik 11.43, Teiusra érkezik 13.51. Személy indul 20.45, Simeriára érkezik 1.35, Teiusra érkezik 4.00 órákor.

TEIUS-SIMERIA-ARAD: Express indul 1.49. Simeriáról indul 3.30, Aradra érkezik 6.20. Or. expr. indul —, Simeriáról indul 21.49, Aradra érkezik 0.20, Gyors indul 8.42. Simeriáról indul 10.37. Aradra érkezik 13.51. Személy indul 6.05, Simeriáról indul 8.30, Aradra érkezik 13.07. Személy indul 17.17. Simeriáról indul 19.31, Aradra érkezik 0.03 órákor.

ARAD-CURTICI-LÖKÖSHÁZA-BUDAPEST: Express indul 6.44. Curticiról indul 7.55, Lökösházára érkezik 8.07. Budapestre érkezik —. Orient expr. indul 0.28. Curticiról ind. 1.11, Lökösházára érkezik 1.23, Budapestre érkezik —. Gyors indul 14.21. Curticiról indul 15.35. Lökösházára érkezik 15.47, Budapestre érkezik —. Személy indul 7.35. Curticira érkezik 8.01. Lökösházára érkezik — Budapestre érkezik —. Személy indul 9.25, Curticiról indul 10.32. Lökösházára érkezik 10.50, Budapestre érkezik —. Személy indul 13.30, Curticira érkezik 14.10. Lökösházára érkezik — Budapestre érkezik —. Személy indul 18.34. Curticiról indul 19.30. Lökösházára érkezik 19.48 Budapestre érkezik — órákor, Budapesti érkezést később közöljük.

BUDAPEST-LÖKÖSHÁZA-CURTICI-ARAD: Or. express Curticira érkezik 6.22, Aradra érkezik 6.37. Express Curticira érkezik 23.53, Aradra érkezik 0.10, Gyors Curticira érkezik 16.29, Aradra érkezik 16.48. Személy Curticira érkezik 8.30, Aradra érkezik 8.56. Személy Lökösházáról indul 11.15. Curticiról indul 12.10, Aradra érkezik 12.36. Személy Curticiról indul 6.32, Aradra érkezik 7.12. Személy Lökösházáról indul 17.05, Curticiról indul 17.50, Aradra érkezik 18.16 órákor. A budapesti és lökösházai indulást később közöljük.

ARAD-RADNA: Motor indul 10.30. Érkezik 11.40-kor. RADNA-ARAD: Motor indul 18.10. Érkezik 19.18-kor. ARAD-RADNA-SAVARSIN: Vegyes indul 14.10. Radnára érkezik 15.19. Savarsinra érkezik 17.12 órákor.

SAVARSIN-RADNA-ARAD: Vegyes ind. 4.05. Radnáról indul 6.12. Aradra érkezik 7.29 órákor.

ARAD-PERIAM-JIMBOLIA: Vegyes ind. 5.33. Periamra érkezik 9.59. Jimboliára érkezik 10.20 órákor. Motor indul 14.04 Periamra érkezik 15.46. Jimboliára érkezik 18-kor.

JIMBOLIA-PERIAM-ARAD: Motor indul 4.20. Periamra érkezik 5.50. Aradra érkezik 7.34. Vegyes ind. 14.20. Periamra érkezik 16.10. Aradra érkezik 19.41 órákor.

TIMISOARA-ARAD-ORADEA-MARE: Személy indul 19.00. Aradra érkezik 20.30; ind. 21.05. Oradea-Mare-ra érkezik 0.55 órákor.

ORADEA-MARE-ARAD-TIMISOARA: Személy indul 4.13. Aradra érkezik 8.03.—ind. 8.18. Timisoarára érkezik 9.45 órákor.

ARAD-BRÁD: Motor indul 11.40. Érkezik 17.52-kor.

BRÁD-ARAD: Motor indul 14.25. Érkezik 20.40-kor.

ARAD-ORADEA-MARE: Személy indul 3.50. Érkezik 7.40. Gyors indul 17.20. Érkezik 20.19. Személy indul 9.40. Érkezik 13.32.

ORADEA-MARE-ARAD: Személy indul 9.30. Érkezik 13.10. Gyors indul 22.50. Érkezik 1.41. Személy indul 16.35. Érkezik 20.19 órákor.

ARAD-SEBIS: Gyorsmotor indul 17.00. Érkezik 19.51. Személy indul 6.30. Érkezik 10.08 csatl. Brád f. Személy indul 18.56. Érkezik 22.25 csatl. Olaca f.

SEBIS-ARAD: Gyorsmotor indul 6.00. Érkezik 8.50. Személy indul 3.51. Érkezik 7.30.

ARAD-PECICA-BATTONYA-SZEGED: Személy m. ind. 6.52. Pecicáról ind. 7.58. Battonyára érkezik 8.20. Személy ind. 10.29. Pecicáról ind. 11.32. Battonyára érkezik 11.54. Vegyes ind. 13.12. Pecicára érkezik 13.58. Battonyára érkezik —. Személy m. ind. 17.25. Pecicáról ind. 18.27. Battonyára érkezik 18.49. Személy ind. 20.00. Pecicára érkezik 20.43. Battonyára érkezik — órákor. A Szegedre való érkezést később közöljük.

SZEGED-BATTONYA-PECICA-ARAD: Személy Battonyáról ind. 10.20. Pecicáról ind. 11.13. Aradra érkezik 11.58. Személy Battonyáról indul 12.20. Pecicáról 13.05. Aradra érkezik 13.48. Vegyes Battonyáról indul —. Pecicáról ind. 15.15. Aradra érkezik 16.07. Személy Battonyáról indul 19.10. Pecicáról indul 19.53. Aradra érkezik 20.34. Személy Battonyáról ind. —. Pecicáról ind. 6.42. Aradra érkezik 7.27 órákor. A Szegedről való indulást később közöljük.

*) Az orient exp. Bucurestiből indul minden hétfő, szerda és pénteken 12.15 perckor, míg Budapestről hétfő, csütörtök és szombaton indul.

Fizessenelő

a legnagyobb magyar lapra, az

UJSÁG

leggyorsabb hírszolgálat,
a legjobb munkatársak:

Kóbor Tamás, Mihal Sándor,
Lunkenitz, Szomoró Emil,
Pünkösti Andor, Elek Artúr és a magyar irodalom legjobb erői írják a lap minden sorát

Előfizetési ára:

Egy hóra . . . 200 lej
1/4 éve . . . 500 lej

Előfizetősekot felvevő:
PALLAS HIRLAPIRODA, Cluj.

Nyolcszáz munkanélküli a miniszterelnökség udvarán.

Bucuresti-ből jelentik: Ma 800 főből álló munkanélküli jelent meg a miniszterelnökségi palota udvarán s valószínűleg a miniszterelnökhöz akartak küldöttséget meneszteni. A rendőrség azonban idejében közbelépett és szétoszlatta őket.

Rádió műsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, május 14.

Bucuresti, 17. Rádiózenekar. 18.30 Alexiu bariton-énekese estje 18.50. Manfréd: Hanghullámok-egyveleg. 19.00. Rádióegyetem. 20. Gramofon. 21. Thaler csellóművész játéka. 21.45. Bacilea énekesnő dal- és ária-estje. 22.45. Négykezes zongorázás. — Belgrád, 11.30. Gramofon. 13.45. Déli zene. 18.30. Énekszó dudakísérettel. 21. Prága, 22.15. A vajdasági diákok tamburica-zenekara. 23.15. Esti hangverseny. — Berlin, 16.40. Szórakoztató zene. 18. Fiu-énekkar. 19.15. Feliciant hegedűművész játéka. 20. Mandolinzenekar. 21. Hangjáték. 22. Vogel: Három kardal három énekkara, vegyeskarra és öt szakszofonra. 22.20. Kamarazene. Utána 1.30-ig tánczene. — Köln, 18.30. A leipzig-i kamarakéttős és a Hofmann-trió játéka. 21. Könnyű zene. 24-ig kávéházi zene. (Sárközi Béla zenekara Essenből.) — London Regional, 19.40. Zenei kabaré. 21.35. Cellier Do rottya c. pasztorialis vigoperájának előadása a stúdióban (3 felvonás.) 23.30. Tánczene. 24.11. A Grosvenor House zenekarának játéka. — Warszawa, 19. Könnyű

zene magyar szerzők műveiből. 21.30. Zongoraverseny. 22.25. Operaáriák és kettősök. 24. Tánczene. — Wien, 13. Cerdá-zenekar. 17. Wolfthal-zenekar. 21. Haydn „A szerelem találmánya” c. hat képtől álló vidám operajátéka a Hangversenyház nagyterméből — Budapest, 10.15. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 13.05. Babitska zenekar hangverseny. 6. Magyar népdalok és csárdások. Zongorán előadja Morvay Ákos. 9.35. Centenarius Goldmark kamara-est Közreműködik Dományi Ernő dr., Stefánia Imre, Waldbauer Imre és a Waldbauer-Kerpely magyar vonósnégyes. Utána kb. 11.10. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

CSÜTÖRTÖK, május 15.

Bucuresti, 17. Rádiózenekar. 18.30. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 21. Massenet: „Manon” című öt felvonásos operája gramofonon. — Belgrád, 11.30. Gramofon. 13.45. Déli zene. 18.30. Jazz. 21. Ljubljana, 23.15. Kamarazene. — Berlin, 17.30. Hangverseny. 19.30. A Lichtenhal-nőikar előadása. 20.45. Szórakoztató zene. 21.15. Filharmonikus hangverseny. Utána tánczene. — Hamburg, 17.15. Zenei gyermekjelenetek. 18.35. Szórakoztató zene. 20.25. Maschner: „Hans Heilig” című háromfelvonásos és előjátékos operája a hannoveri színházból. 23.40. Külföldi előadások közvetítése. — Leipzig, 14. Strauss „Denevér” című operettje. 17.30. Rádiózenekar. 20.40. Mandolinzene. 21.30. Berlin. — Wien, 13. Macho-zenekar. 16.30. Silving-zenekar. 22.30. Kamarazene. — Budapest 10.15. A Mándits-szalonzene hangversenye. 1.05. Gramofonhangverseny. 5. Rádió Szabad Egyetem. 6.40. Operatársulatok és keringők. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése: Faistaff. Vigopera 3 felvonásban. Utána Magyarai Imre és cigányzenekarának hangversenye.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlötték nem vállalunk felelősséget.

Minerva Fordítási iroda

Május 15-től Bulevardul Regine Maria 17. szám alá költözködik Róthy-házban, Dacia-kávéház mellett.

Fájdalomtól lesújtva tudatjuk, hogy a legjobb anya, nagyanya, rokon

özv. Iritz Dezsőné

szül. Kohn Rózsa

f. hó 18-án 60 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Szerdán délután 5 órakor temetjük a Piata Luptei (Szent Péter-tér) 8. számú gyászházából.

Drága emlékét örökké szívünkbe zártuk.

König Miksáné, Székely Pálné gyermekei. König Miksa, Székely Pál vejei. König Dezső, König Mártuska, Székely Bandika unokái.

Minden külön értesítés helyett.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésküldésre válaszolunk. Ajánlatok ígelés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL ▲ ▲

LEVELEZÉS.

SORS DÖNT jelígeré levél ment, kérem sürgősen átvenni Mercurtól. 2107

ALKALMAZÁS.

JÓLFOZÓ SZAKÁCSNÓ uriházhoz jó bizonyítvánnyal azonnalra felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1454

JOBIZONYÍTVÁNNYAL rendelkező ügyes szobaleányt keresek. Jelentkezés d. e. 9—11-g. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 500

ONDOLÁLNI tudó kisasszony vagy férfi mielőbbi belépésre kerestetik. S. Winkler Teréz volt Kőlcsey-u. 11. 2092

GYÁRVÁLLALAT keres gépek kezeléséhez értő üzemvezetőt 300.000 lej kész pénzzel fix és haszonrészesedésre. Ajánlatokat „Gyárvállalat” jelígeré Rudolf Mossehoz, Cluj 105

PERFEKT mindenféle főzőnőt keresek azonnalra jó fizetéssel. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 2102

VÁLLALOK román-magyar másolókat, sokszorosításokat jó kéz és gépirással. Cimeket „Másolás” jelígeré az Aradi Közlöny kiadóiba kérek. 2109

LAKÁS.

MODERN egyszobás lakás mellékkeliséggel viaduktánál kiadó. Str. Ardealului 1. 2099

FŐTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, dívatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

KERESEK egy különbejáratu burorozott szobát. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóiba kér. 2100

FŐTÉREN kétszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

VOLT KOSSUTH UCCA elől modern 3 szobás uccai lakás augusztus 1-re kiadó. Ertekezni Knapp ruhalesőnél volt Magyar-ucca 10. 2094

KÉT szoba, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyhás lakás élelmiszerrel és pincével azonnalra a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

Olcsó árakkal bámulatba ejtjük a közönséget!!

Gyári képviselőink által több wagen kerékpárunk érkezett. „Görcke”, „Dernop”, „Kaysor”, „Waffenrad”, „Steyer”, „Mars”, „Nannan”, „Brannabor”, „Beater”, „Long Standard”, „Hossia”, „H. S. T.”. Tara és Versenykerékpárok, kedvező részletezésre kaphatók. Aiktrészekben gazdag raktár.

Hammer & Sigmond & Fia
Bulevard, Regine Ferdinand No. 27. (Baros Béni-tér)

GABY

szalon Arad, Bel. Rag. Ferd. II., lelt az üzletben

Első áldozók részére

fátyol és koszoru olcsón kapható

Kalap for-mázás

70 lej.

EGYSZOBÁS konyhás lakás főtéren kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

BELVÁROSBAN modern 4 szobás lakás kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóiba kérem leadni. 2085

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÁRUÁLLVÁNYOK a minoriták volt Szécsi-féle üzletében jutányosan beszerezhetők. 2112

BÖSENDORFER, STINGL stb ZONGORÁK kerti garnitúra, virágállványok, kitömött madarak, majolika, és kínai vázák, nagyon olcsó szalonnok, vitrinek, tükrök, perzsaszőnyegek, antik órák, álló villanylámpa festmények, székek, antik ágyak, éjjeli szekrények szekrények, tea szervizek, Biedermayer kredenc, Biedermayer asztali lámpák, festmények, 12 személyes damaszt garnitúra, filé asztalterítő, hegedű garderob szekrény, Mignon írógép, 2 drb. ruganyos matrac, sezlén, csillár eladók. SALGÓNÉ bizományi üzlete Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota 1000

ELADÓ jégszekrény. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 2011

KERESEK fonott kerti garnitúrákat, harmoniumot, gyári és perzsaszőnyeget, ezüst tárgyakat és evőeszközöket, antik burorokat, komplett szobaberen-dezéseket, márkás dísztárgyakat stb. Kívánatra hához is megyek. SALGÓNÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. 97. Neuman-palota 1000

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 1151

ÜRES PESTEKES HORDÓK eladók. — Cim az Aradi Közlöny kiadóiban 1454

MACULATURA PAPIR 5 klgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

AUTÓGARAGE teljesen modern, kiadó. Str. George Popa volt Ferdinand-u. 6. 2106

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmetestű és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

CIPÉSZMŰHELY kiadó, esetleg más iparágban. Str. Crisan 9. postával szemben.

INGATLAN.

VOLT Zrinyi-ucca 12. számú ház eladó. 2103

Legszébben
fényez, mos, vasal:
Buttinger Teréz
gőzmosodája Arad, v. Batthyány-u. 35.
bent az udvarban.

Makulatura,
tisztá lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben
rendkívül olcsón
kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler** /vizumirodában ARAD, Bulev. Reg. Maria 24.